

Vlaams
Parlement

ingediend op **1724** (2018-2019) – Nr. 1
26 oktober 2018 (2018-2019)

Beleidsbrief

Media
2018-2019

ingediend door minister Sven Gatz

INHOUD

Lijst met afkortingen.....	3
Managementsamenvatting	5
I. Inleiding.....	7
II. Strategische en operationele doelstellingen	8
SD 1. Aandacht voor de mediagebruiker in het mobiele en digitale tijdperk.....	8
OD 1.1. Mediawijsheid als essentiële factor	8
OD 1.2. De noodzaak van toegankelijkheid en betaalbaar- heid	13
SD 2. Inzetten op digitale technologie als motor van groei en veran- dering.....	16
OD 2.1. Investeren in performante platformen en netwerken.	16
OD 2.2. Innoveren als antwoord op nieuwe uitdagingen.....	18
SD 3. Verzekeren van een divers en kwaliteitsvol aanbod	21
OD 3.1. Creëren van een bloeiend en duurzaam media- landschap	21
OD 3.2. Pluriforme berichtgeving als democratisch funda- ment.....	29
OD 3.3. Een nieuw project voor de publieke omroep.....	32
SD 4. Transparante, effectieve en afdwingbare spelregels	37
OD 4.1. Een sterke regulator.....	37
OD 4.2. Samenwerken met Europa, de federale overheid, de andere gemeenschappen en andere instanties	39
SD 5. Inzetten op transversale thema's.....	43
OD 5.1. Armoede	43
OD 5.2. Diversiteit.....	43
OD 5.3. Integratiebeleid	44
OD 5.4. Gelijke kansen.....	44
III. Bijlage: Koppeling met de begroting	46
IV. Bijlage: Een uittreksel uit de regelgevingsagenda.....	48
V. Bijlage: overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur	49
VI. Bijlage: Inhoudelijke rapportering over de opvolging van de aanbeve- lingen van het Rekenhof	50
VII. Bijlage: Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie waarin Vlaamse decreten werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden.....	50
VIII. Bijlage: Omzetting EU-richtlijnen	51

Lijst met afkortingen

AD	Audiodescriptie
AVMD(-richtlijn)	Audiovisuele Mediadiensten(richtlijn)
BEREC	Body of European Regulators for Electronic Communications
BIPT	Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie
BVN	Beste van Vlaanderen en Nederland
CEPT	Conférence Européenne des Postes et Télécommunications
CDMSI	Steering Committee on Media and Information Society
CRC	Conferentie van Regulators van de elektronische-communicatiesector
CSA	Conseil Supérieur de l'Audiovisuel
DAB	Digital Audio Broadcasting
DAB+	De technologische opvolger van DAB
DCP	Digital Cinema Package
ENA	Elektronisch Nieuwsarchief
EPG	Electronic Program Guides
EPRA	European Platform of Regulatory Authorities
ERGA	European Regulators Group for Audiovisual Media Services
EU	Europese Unie
FIT	Agentschap Flanders Investment and Trade
FLEGA	Flemish Games Association
FM	Frequentiemodulatie
FOD	Federale Overheidsdienst
FPD	Fonds Pascal Decroos
GDC	Game Developers Conference
ITU	Internationale Telecommunicatie Unie
Mediadecreet	Decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie
MHz	Megahertz
Netneutraliteit	Concept waarbij gelijke toegang tot en gelijk gebruik van het internet wordt gegarandeerd
NiK	Nieuws in de Klas
OTT-diensten	<i>Over-the-Top</i> -diensten
PMSE	Program Making & Special Events
Serious games	Games die primair een educatief of maatschappelijk doel dienen. Hieronder vallen ook specifiek de games die bestemd zijn voor het leerplichtonderwijs.
TSV	Time shifted viewing

VAF	Vlaams Audiovisueel Fonds
VIAA	Vlaams Instituut voor Archivering
VJF	Vlaams Journalistiek Fonds
VRM	Vlaamse Regulator voor de Media
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie
VVJ	Vlaamse Vereniging van (Beroeps)journalisten
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
WEDDIP	Western European Digital Dividend Implementation Platform

MANAGEMENTSAMENVATTING

Het beleidsjaar 2018-2019 is het laatste van de legislatuur. Naast de dossiers die verder worden uitgerold is er tijd voor een korte terugblik.

Zoals de voorbije jaren blijf ik investeren in het ontwikkelen van mediawijsheidscapaciteiten zowel bij kinderen, jongeren als volwassen met de ondersteuning van de initiatieven van het Kenniscentrum Mediawijsheid en het verruimde project Nieuws in de Klas. Onder meer het burgerkabinet media dat ik in 2018 organiseerde, deed een aantal beleidsaanbevelingen die we bijkomend concreet omzetten.

Na de versterking van het Gamefonds, zowel inhoudelijk als budgettair, lanceerde ik in 2018 een actieplan gaming voor een meer gecoördineerd en geïntegreerd Vlaamse gamebeleid. In samenwerking met de collega's zorgen we in 2019 voor de verdere uitvoering. Daarnaast komt de Mediahub Brussel op kruissnelheid, met onder meer een postgraduaat Media Economics aan de VUB.

Ik ben mij er zeer van bewust dat verschuivingen op vlak van kijkgedrag, distributie, productie en aanbod van audiovisuele producties de druk verhogen op lokale spelers. Met de nieuwe beheersovereenkomst voor het Mediafonds heb ik extra impulsen gegeven. Daarnaast zal ik ook werk maken van een stimuleringsregeling voor niet-lineaire omroeporganisaties. Momenteel loopt een (vervolg)studie rond het media-ecosysteem waar ik de nodige beleidsaandacht aan zal besteden.

Om de economische leefbaarheid van de regionale omroepen te waarborgen werd een traject met de stakeholders doorlopen. Dat heeft dit jaar geresulteerd in nieuwe samenwerkingsovereenkomsten met de verschillende regionale omroepen.

In 2018 landde Europees ook eindelijk de AVMD-richtlijn die voor een gelijk spelveld moet zorgen tussen de verschillende aanbieders van audiovisuele mediadiensten. Ik zal onderzoeken welke artikelen – buiten de stimuleringsregeling voor niet-lineaire omroepen - nog deze legislatuur moeten worden omgezet in het Mediadecreet. Ook het nieuwe op til zijnde kader inzake elektronische communicatie zal ik voorbereiden met het oog op een tijdige omzetting. Verder volg ik ook aandachtig de voorbereiding van het wettelijke kader door de federale overheid over de 700Mhz-band en een aantal andere frequentiebanden met tevens een nakende veiling, wellicht in de 1e helft van 2019.

De realisatie van een nieuw radiolandschap vormt één van de pijlers van mijn beleid. Na het voorbereidende decretale werk, de uitvoeringsbesluiten en de oproep zal ik in het laatste beleidsjaar de nazorg verzekeren van de afgelopen erkenningsronde. De implementatie van de verschillende samenwerkingsakkoorden met de federale overheid en de andere gemeenschappen moet voor een stabiele basis in het radiolandschap zorgen. Daarnaast werk ik verder mee aan de roll-out van digitaal radioluisteren dat dit najaar op kruissnelheid komt

Met de oprichting van het Vlaams Journalistiek Fonds heb ik besloten om de bestaande projectsubsidies voor innoverende journalistieke projecten onder te brengen bij een fonds dat verder ook de opdracht krijgt om de journalistieke sector te versterken. Ik zal de opstart nauw opvolgen en in 2019 nog een onderzoek opstarten naar de optimale benutting van de beschikbare middelen voor journalistiek.

De VRT staat voor zijn vierde jaar van de beheersovereenkomst 2016-2020. Onder meer ten gevolge van de bevindingen van de Europese Commissie bij een ex-post monitoring

oefening wordt een aanpassing van het mediadecreet en de beheersovereenkomst met de VRT uitgewerkt.

Ik laat natuurlijk ook een aantal lopende beleidsinitiatieven niet los en neem ik de nodige maatregelen in overleg met de sector en het Vlaams Parlement. Er is de blijvende aandacht voor de toegankelijkheid van media, de ondersteuning van de opleidingen door MediAcademie en een aantal andere projecten. Vanuit mijn mediabevoegdheid blijf ik ook aandacht houden voor een aantal transversale thema's .

I. INLEIDING

Toen ik als minister bevoegd van media startte, merkte ik op dat er één constante is wanneer over het medialandschap wordt gesproken: de steeds toenemende snelheid waarmee evoluties zich in de mediasector voordoen, zowel op technologisch, maatschappelijk als economisch gebied.

De afgelopen jaren heb ik geprobeerd om op een aantal vraagstukken een antwoord te bieden en een kader te scheppen om aan deze uitdagingen tegemoet te komen. In het laatste jaar van deze legislatuur gaan we op de ingeslagen weg verder en werk ik nog een aantal belangrijke projecten af, om zo ook de fundamenten voor een toekomstig medialandschap te verstevigen.

De aandacht voor de mediagebruiker staat centraal in de versterkte ondersteuning van het kenniscentrum Mediawijsheid. In tijden van 'fake news' en een overvloed aan informatiekkanalen heeft dit centrum zijn plaats om gebruikers weerbaar te maken en klaar te stomen voor de digitale maatschappij.

Een snel veranderend landschap vraagt steeds om innovatie. Op verschillende terreinen heb ik daarop ingezet. De nieuwe technologie van DAB+ met de plannen om digitale radio sneller uit te rollen, de creatie van een Mediahub Brussel en gaming heeft tijdens deze legislatuur mijn volle aandacht gekregen. Met de beheersovereenkomst van het VAF/Gamefonds en het actieplan gaming (2018-2021) heeft het Vlaamse gamelandschap een stevige injectie gekregen om het potentieel dat er leeft, ook internationaal te laten doorgroeien.

De uitvoering van de conceptnota voor de hervorming van het radiolandschap vormt één van de pijlers van mijn beleid. Een nieuw decretaal kader en frequentieplan, de creatie van een nieuwe categorie radio-omroepen onder de vorm van netwerkradio-omroepen en een erkenningsronde voor deze netwerkradio's en voor lokale radio's zijn onderdelen van een langdurig proces dat zijn laatste fase dit jaar kende. Bij de uitvoering heb ik steeds een aantal kernelementen voor ogen gehouden.

Met het ingaan van het laatste jaar van deze legislatuur wil ik met de creatie van het Vlaams Journalistiek Fonds een impuls geven aan een toekomstgericht en mediumneutrale ondersteuning van onafhankelijke kwalitatieve journalistiek.

Met de openbare omroep sloten we een vijfjarige beheersovereenkomst af voor de periode 2016-2020. Aan een tussentijdse evaluatie en een aanpassing wordt momenteel gewerkt.

II. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

SD 1. Aandacht voor de mediagebruiker in het mobiele en digitale tijdperk

OD 1.1. Mediawijsheid als essentiële factor

1.1.1. Kenniscentrum Mediawijsheid

Beleidsrealisaties 2014-2018

In een zeer snel veranderende mediaomgeving is het belangrijk dat de Vlaamse burger bewust, kritisch en actief kan omgaan met de media van vandaag en tegelijkertijd voorbereid is op nieuwe vormen van media in de toekomst. Mediagebruikers hebben nood aan de juiste vaardigheden, inzichten en attitudes om voluit te kunnen participeren aan de digitale samenleving. Tijdens deze legislatuur kreeg mediawijsheid dan ook mijn volle aandacht en zette ik actief in op het verhogen van de mediawijsheidscompetenties van de Vlaamse burger. Hierbij had ik aandacht voor het transversale karakter van mediawijsheid en is samengewerkt met Onderwijs, Jeugd en Welzijn. Tijdens het Burgerkabinet Media werd mediawijsheid meermaals aangestipt als een belangrijk aandachtspunt binnen onze samenleving. De deelnemers aan het Burgerkabinet Media schoven verschillende interessante ideeën voor acties naar voren en formuleerden enkele relevante aanbevelingen voor het beleid.

Het speerpunt van mijn beleid rond mediawijsheid is het Kenniscentrum Mediawijsheid, dat ik de voorbije vier jaar verder heb laten groeien tot de centrale actor binnen het Vlaamse mediawijsheidsveld. Het versterken van de werking en vergroten van de impact van het kenniscentrum is immers noodzakelijk om een antwoord te bieden op de vele mediawijze uitdagingen die vandaag en de komende jaren op onze samenleving afkomen.

Om deze reden sloot ik eind 2014 een driejarige subsidieovereenkomst (2015-2017) af met het Kenniscentrum Mediawijsheid en werd de jaarlijkse subsidie reeds opgetrokken met een derde tot 600.000 euro. Met deze subsidieovereenkomst gaf ik het Kenniscentrum Mediawijsheid meer verantwoordelijkheid en de nodige financiële middelen om verder uit te groeien tot hét referentiepunt voor mediawijsheid in Vlaanderen.

De slagkracht van het kenniscentrum werd in de nieuwe subsidieovereenkomst 2018-2020 nog verhoogd tot een jaarlijkse subsidie van 640.000 euro. Zo kunnen zij het goede en nuttige werk verder zetten. Enerzijds gaf dit de mogelijkheid om hun reguliere werking te verankeren met jaarlijks weerkerende initiatieven zoals De Schaal van M, Nieuws in de Klas, MediaNest.be, Mediacoach, Mediawijs.be. Anderzijds werd de opdracht van het kenniscentrum nog verder verruimd. In de eerste plaats werd de coördinerende rol van het Kenniscentrum Mediawijsheid binnen het project 'Nieuws in de Klas' geïntegreerd binnen het reguliere takenpakket van het kenniscentrum. Daarnaast kreeg het Kenniscentrum Mediawijsheid de opdracht om haar communicatie-activiteiten verder uit te bouwen en sterker in te zetten op externe bekendheid en zichtbaarheid bij de Vlaamse burger. Hierbij wordt voornamelijk gefocust op het bereiken van opvoeders en begeleiders (zoals ouders, grootouders, jeugdwerkers, ...) enerzijds en kinderen en jongeren anderzijds.

Ik licht kort enkele van de belangrijkste acties toe die het kenniscentrum sinds 2015 ontwikkelde:

- Met MediaNest bracht het Kenniscentrum Mediawijsheid een netwerk van expertise samen om (groot)ouders te informeren over mediaopvoeding. Die bron aan informatie wordt naast de website medianest.be ook intensief gebruikt door de Gezinsbond bij hun vormingsprogramma 'Veilig online' voor ouderavonden. De beschikbare

- informatie op MediaNest vormt ook steeds meer het vertrekpunt om vragen van de pers over mediaopvoeding te beantwoorden. Met dit initiatief speelt het kenniscentrum goed in op de nood aan meer aandacht voor mediawijsheid bij volwassenen. Deze nood werd ook terecht geuit tijdens het Burgerkabinet Media. Ik volg het Burgerkabinet Media in zijn duidelijke aanbeveling om vanuit de Vlaamse overheid meer mediawijze initiatieven te ontwikkelen voor volwassenen.
- In samenwerking met Stampmedia organiseerde het Kenniscentrum Mediawijsheid het dialoogtraject 'rePresent' dat de Vlaamse mediasector inspireerde omtrent een betere representatie van jongeren met een migratieachtergrond in de media.
 - Met Mediacoach organiseerde het Kenniscentrum Mediawijsheid een opleiding voor professionals die op een educatieve manier werken met kinderen, jongeren of volwassenen en die mediawijsheid willen integreren in hun eigen organisatie. Sinds 2016 schreven meer dan 250 leerkrachten, bibliotheekmedewerkers zich in voor een intensieve opleiding tot Mediacoach. Dit initiatief beantwoordt ook aan de aanbeveling van het Burgerkabinet Media om meer mediawijze initiatieven rechtstreeks gericht op volwassenen te ontwikkelen. Mijn collega-minister bevoegd voor Onderwijs ondersteunde mee deze actie en voorzag via een jaarlijkse subsidieovereenkomst onder meer werkingsmiddelen voor Mediacoach.
 - Het Kenniscentrum Mediawijsheid lanceerde in samenwerking met Ketnet en Mediaraven de grootschalige campagne 'De Schaal van M', een online wedstrijd rond mediawijze thema's (privacy, cyberpesten, sexting, ...) gericht op leerlingen van het vijfde en zesde leerjaar die kinderen in klasverband en/of individueel kunnen aangaan.

Het Kenniscentrum Mediawijsheid werkte steeds transversaal doorheen verschillende beleidsdomeinen. Daarbij vormde het onderwijs één van de voornaamste doelgroepen, zowel wat betreft verstrekte opleidingen, als ook voorziene tools en informatie. Ook het brede spectrum van welzijns-, cultuur- en jeugdorganisaties behoorden stevast tot het werkterrein van het kenniscentrum. Zo voorzag mijn collega-minister bevoegd voor Welzijn financiële steun om de No Hate Campagne tegen haatspraak ook op de welzijnssector te richten en behoorden welzijnsinstanties zoals Sensoa, Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD) en Expoo van Kind & Gezin tot de partners van het Kenniscentrum Mediawijsheid. Binnen Cultuur komen zowel Cultuurconnect en de bibliotheken, als ook sociaal cultureel werk zoals de Gezinsbond, Linc vzw en Vormingplus vaak in contact met het kenniscentrum. Met deze transversale en doelgroepgerichte werking biedt het Kenniscentrum Mediawijsheid onder meer een antwoord op de aanbeveling van het Burgerkabinet Media om in te zetten op samenwerking met vormingsorganisaties voor specifieke doelgroepen.

Beleidsopties 2019

In 2019 zal het Kenniscentrum Mediawijsheid actief verder werken aan het uitvoeren van de doelstellingen in de subsidieovereenkomst 2018-2020. De reguliere projecten 'Nieuws in de Klas', 'De Schaal van M', de website MediaNest.be, het online platform Mediawijs.be en de Mediacoachopleiding zullen centraal blijven staan binnen de werking van het Kenniscentrum Mediawijsheid. Daarnaast zal het kenniscentrum het komende werkingsjaar inhoudelijk inzetten op volgende specifieke thema's: desinformatie, diversiteit en perceptie in de media, gebalanceerd mediagebruik en gamen, datawijsheid, e-inclusie en e-skills voor de bijzondere jeugdzorg en mensen met een handicap.

Ik licht kort enkele van de belangrijkste acties toe die rond deze thema's zullen ondernomen worden:

- In het kader van het Actieplan Gaming werkt het kenniscentrum verder aan het gebruik van games in het onderwijs en zal het tevens de wereld van competitief gamen of e-sport verkennen, met als doel om hier informatie over te ontwikkelen.
- In het kader van de Kop-op-campagne van het Provinciaal Veiligheidsinstituut Antwerpen werkt het Kenniscentrum Mediawijsheid verder aan informatie en tools om op een gebalanceerde manier om te gaan met smartphones en andere media.
- Samen met de VUB werkt het kenniscentrum aan de Databus die in Brusselse en Vlaamse scholen lessen en workshops zal brengen over actief, creatief, kritisch en bewust omgaan met data. Allerlei thema's gaande van privacy, Algemene Verordening Gegevensbescherming, datajournalistiek, citizen science met zelf verzamelde data tot algoritmes komen aan bod.
- Binnen het Europees project 'Mind over Media' (met de University of Rhode Island) zal het kenniscentrum verder werken aan het vertalen van een klastool over propaganda en desinformatie naar de Vlaamse context.
- Het Kenniscentrum Mediawijsheid zal samen met de Migratiecoalitie onderzoeken of er mogelijkheden zijn om educatief aan de slag te gaan rond de representatie van migratie op sociale en andere media.
- In samenwerking met de onderzoeksgroep e-Social work van UC Leuven-Limburg en SAM, het Steunpunt Mens en Samenleving, zal het kenniscentrum in 2019 haar Vlaams Mediawijs Congres richten op welzijnsactoren die werken met mensen met een handicap en jongeren in de bijzondere jeugdzorg.
- Na de Digitale Week 2018 (19 oktober – 4 november) zal het Kenniscentrum Mediawijsheid streven naar een betere integratie van haar inspanningen rond e-inclusie tijdens de Week van de Geletterdheid (begin september 2019) en brengt het samen met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) stedelijke en gemeentelijke actoren rond e-inclusie samen.
- Het kenniscentrum zal haar expertise ter beschikking stellen aan onderwijskoepels en uitgevers die werk willen maken van digitale geletterdheid en mediawijsheid in de nieuwe eindtermen en methodes voor het onderwijs.

1.1.2. *Nieuws in de Klas (NiK)*

Beleidsrealisaties 2014-2018

In 2015 liet ik het gebruik en de impact van het leesbevorderingsproject '*Kranten in de Klas*' grondig evalueren door Universiteit Antwerpen. N.a.v. de resultaten werden opportuniteiten gezocht om het projectaanbod te verruimen. In 2016 werd '*Kranten in de Klas*' omgevormd en verruimd tot '*Nieuws in de Klas*'. Dit zorgde o.m. voor een shift van een passieve kennismaking met gedrukte kranten naar een actieve consultatie van het ruimere (ook digitale) media-aanbod. Hetzelfde schooljaar werden de (digitale en papieren) krantenpakketten niet langer gedurende twee, maar één week aan de scholen geleverd. Op die manier kon men meer leerlingen met het project bereiken. Verder werd het aanbod van de nieuwspakketten uitgebreid. Zo werden nieuwe magazines, kranten en toegang tot onafhankelijke nieuwsites van Media.21 aan het pakket toegevoegd. Media.21 leverde in 2017 voor het eerst ook lesmateriaal aan. Dankzij het uitgebreide aanbod, krijgen leerlingen een beter totaalbeeld van de beschikbare nieuwsbronnen en ontdekken ze dat deze erg divers, maar tevens complementair met elkaar kunnen zijn.

Beleidsopties 2019

Ik zal nog meer inzetten op een correcte projectperceptie en promotie van het project. 'Nieuws in de Klas' wordt nog te vaak te eng begrepen als 'Kranten in de Klas'. De brede waaier aan mogelijkheden die het verruimde project te bieden heeft, zullen meer en beter in de kijker worden gezet en benut. Dit omvat onder meer het beschikbare lesmateriaal, themadossiers en tools zoals de nieuwsquiz of de krantenmaker.

Dit schooljaar krijgt het project een vernieuwde website en zullen de tools worden geüpdatet. Voorts zal worden benadrukt dat leerkrachten gedurende het hele schooljaar met NiK aan de slag kunnen. Ook wat het nieuwspakket betreft worden er enkele veranderingen doorgevoerd. Zo wordt het mogelijk om voor grote klassen, met meer dan 30 leerlingen, een extra papieren pakket te bestellen. Verder zal het gebruik van het digitale nieuwspakket, de weeklogins, sterker worden aangemoedigd. Zo zal er extra aandacht besteed worden aan het digitale luik in het lesmateriaal. Dit moet leerkrachten stimuleren om de digitale nieuwsbronnen te consulteren. Daarenboven zal ook op het smartphonegebruik worden ingespeeld bij de ontwikkeling van het lesmateriaal. Daarnaast worden gedurende dit schooljaar ook audiovisuele partners meer bij het project betrokken. Op de website van Nieuws in de Klas zal duidelijk worden doorverwezen naar de specifieke kanalen en zullen af en toe bepaalde collecties en items van KLAAR, het media-educatieve initiatief van de VRT, in de kijker gezet worden. Eveneens nieuw dit schooljaar is de verdere uitbreiding van het aanbod van het Archief voor Onderwijs. Verder zal in kaart worden gebracht welke leerlingen en onderwijsvormen het project reeds bereikt. Zo zal duidelijk worden op welke doelgroepen nog meer kan worden ingezet of gefocust om zoveel mogelijk leerlingen te bereiken. In het schooljaar 2018-2019 wordt de doelgroep van het project bovendien duidelijker afgebakend. Studenten uit het hoger onderwijs behoren niet langer tot de doelgroep van het project, gezien de doelstelling van het project leesbevordering is. Dit schooljaar zal ook bijkomende aandacht worden besteed aan kwetsbare doelgroepen.

*1.1.3. 'Fake news'**Beleidsrealisaties 2014-2018*

Desinformatie - of 'fake news' - bestaat uit aantoonbaar onjuiste of misleidende informatie die is gemaakt, gepresenteerd en verspreid voor economisch gewin of om opzettelijk het publiek te misleiden, en die het publiek schade kan berokkenen.

Sociale media en online platformen maken het uiten van een mening op internet bijzonder laagdrempelig. Het is voor iedereen gemakkelijker geworden om nieuws en informatie online te plaatsen en te delen. Sociale media en online platforms spelen een belangrijke rol bij het versnellen van de verspreiding van dergelijk nieuws en ze zorgen voor een wereldwijd bereik zonder veel inspanning van de auteur.

De (negatieve) gevolgen voor burgers, bedrijven en overheden kunnen soms verregaand zijn: reputatie- en imagoschade, pogingen tot verkiezingsmanipulatie, bewust en op grote schaal – soms mondiaal – foute berichtgeving verspreiden. In principe geldt dat een mening vrij moet kunnen worden geuit. Het verwijderen, blokkeren of niet-toestaan van een bericht op sociale media is een beperking van die vrijheid. Zo'n beperking kan slechts toegestaan zijn wanneer dit onder een van de uitzonderingen op het recht op vrijheid van meningsuiting valt, zoals opgenomen in de Grondwet en in verschillende mensenrechtenverdragen.

Zowel op Europees, federaal als Vlaams niveau werden de afgelopen beleidsperiode heel wat initiatieven genomen met betrekking tot dit thema.

Europese Unie.

Op 26 april 2018 stelde de Europese Commissie haar Mededeling "Bestrijding van Online-desinformatie" voor waarin zij volgende voorstellen lanceert:

- een praktijkcode betreffende desinformatie;
- een onafhankelijk Europees netwerk van factcheckers;
- verbeteren van mediageletterdheid;
- lidstaten helpen ervoor te zorgen dat verkiezingen bestand zijn tegen steeds complexere cyberdreigingen;
- bevorderen van online-identificatiesystemen;
- steun voor kwalitatief hoogwaardige en gediversifieerde informatie;
- een gecoördineerd strategisch communicatiebeleid.

Federaal

In 2018 organiseerde de FOD Buitenlandse Zaken een breed overleg rond 'strategische communicatie'. Op deze vergaderingen wees het departement CJM op het belang van mediawijsheid in het omgaan met online desinformatie en de herziening van de herziening van de AVMD-richtlijn (uitbreiding toepassingsgebied naar sociale media, videoplatformdiensten, problemen i.v.m. jurisdictie, problematiek van pro-Russische zenders in de Baltische staten, ...).

Op 2 mei 2018 lanceerde de federale overheid de campagne "Stop Fake News". De campagne bestond uit de oprichting van een expertengroep van academici en journalisten, een publieksbevraging en de voorstelling van een nieuwe tool voor burgerinspraak.

Vlaamse Gemeenschap.

Ook op mijn Burgerkabinet Media kwam desinformatie en 'fake news' ruimschoots aan bod. 'Fake news' werd door de deelnemers ruim geïnterpreteerd (van gekleurd tot misleidend en onduidelijk nieuws). 70% van de deelnemers vindt het een groot tot heel groot probleem en is bezorgd voor de impact op de democratie. 'Fake news' wordt door de deelnemers vooral als problematisch gezien wanneer het wordt verspreid om te polariseren en wanneer de maker/verspreider zelf weet dat het onwaar of bewust misleidend is. Wat betreft oplossingen hechtte het Burgerkabinet uiterst veel waarde aan goede kwaliteitsvolle journalistiek, waarbij er aandacht is voor bronvermelding, maar vond het ook dat nieuwsconsumenten een verantwoordelijkheid hebben. Enerzijds zijn er goed geschoolde en kritische journalisten nodig die voor onafhankelijke media werken, anderzijds moeten mediaconsumenten de nodige vaardigheden hebben op het vlak van mediawijsheid. Het door het Burgerkabinet Media aangehaalde belang van bronvermelding wordt reeds weerspiegeld in de Code van de Raad voor de Journalistiek. De code bepaalt dat de journalisten waarheidsgetrouw dienen te berichten en hun bron van informatie, in de mate van het mogelijke en voor zover dit relevant is, bekend horen te maken.

Beleidsopties 2019

De bevindingen van de Commissiemededeling bevestigen dat we blijvend moeten inzetten op bevordering van mediawijsheid en op steun voor innoverende journalistieke projecten, onafhankelijke kwalitatieve journalistiek en onderzoeksjournalistiek. Het Kenniscentrum Mediawijsheid en het Departement CJM blijven op federaal en Europees niveau de vinger aan de pols houden.

OD 1.2. De noodzaak van toegankelijkheid en betaalbaarheid

1.2.1. Toegankelijk media-aanbod voor mensen met een beperking

Beleidsrealisaties 2014-2018

VRT

In de beheersovereenkomst 2016-2020 staan de verbintenissen opgenomen die VRT dient na te komen betreffende de toegankelijkheid van haar aanbod. Dit geeft meteen ook aan dat toegankelijkheid van de televisieprogramma's een essentieel onderdeel uitmaakt van haar publieke opdracht (zie OD 3.3) en dat dit beleidsmatig zeer nauw opgevolgd wordt.

Om het aanbod toegankelijk te maken voor slechthorenden biedt VRT een uitgebreid ondertitelaanbod aan (in 2014 was 97,3% van de Nederlandstalige programma's ondertiteld, in 2015: 98,3%, in 2016: 98,6%, in 2017: 98,2%) en wordt Het journaal en Karrewiet door middel van Vlaamse Gebarentaal toegankelijk gemaakt. Voor slechtzienden bood de omroep gesproken ondertiteling en een aanbod met audiodescriptie (dat evolueerde van 3 fictiereeksen per jaar in 2014 naar alle zondagavondfictie in 2017).

VRT rapporteert jaarlijks uitgebreid over haar toegankelijkheidscijfers in haar jaarverslag.

Private televisieomroeporganisaties

Zowel Medialaan als SBS Belgium voldeden – net als de voorbije jaren – ook in 2017 aan de verplichtingen opgelegd door artikel 151 van het Mediadecreet, zijnde 100% ondertiteling van de hoofdjournaals en minimaal 90% ondertiteling van de nieuwsberichten anders dan het hoofdjournaal en actualiteitenprogramma's.

Met een ondertitelingspercentage van 93% bij VTM en 86,81% bij VIER werd het vooropgestelde quotum van resp. 75% voor VTM en 65% voor VIER ook voor 2017 behaald. De steunmaatregel die hiervoor jaarlijks uitgetrokken wordt is van 2014 tot en met 2018 constant gebleven en werd jaarlijks via een verdeelsleutel op basis van het aantal ondertitelde en uitgezonden uren voor nieuws- en actualiteitsrubrieken toegekend.

Naast gewone ondertiteling wordt ook gesproken ondertiteling aangeboden door de kanalen van Medialaan en SBS Belgium. Voor dit aanbod van gesproken ondertiteling moet de kijker evenwel over een speciale tv-box beschikken.

Regionale televisieomroeporganisaties

Conform artikel 151 van het Mediadecreet moeten de Vlaamse regionale televisieomroeporganisaties hun journaals op weekdays vanaf 20u ondertitelen. Het toezicht op die doelstellingen gebeurt door de Vlaamse Regulator voor de Media. De ondertitelingssteun in kwestie wordt sinds 2012 geregeld via een meerjarige samenwerkingsovereenkomst.

Audiodescriptie bij medefinanciering VAF

Omwille van de toenemende vraag van doven/slechthorenden en blinden/slechtzienden werd, met ingang van april 2016, de verplichting opgelegd dat Vlaamse speelfilms - die hoofdzakelijk ondersteund worden door het VAF/Filmfonds - toegankelijk gemaakt worden met behulp van audiodescriptie en van een in het Nederlands ondertitelde DCP (het Digital Cinema Package-formaat bedoeld voor (bioscoop)projectie). Jaarlijks worden via deze weg 8 tot 12 films toegankelijk gemaakt.

Deze verplichting tot het voorzien van audiodescriptie en ondertiteling voor Nederlands gesproken Vlaamse bioscoopfilms werd tevens opgenomen in de nieuw onderhandelde beheersovereenkomst met het VAF/Filmfonds 2018-2021 en werd ook uitgebreid naar de nieuwe beheersovereenkomst met het VAF/mediafonds 2018-2021 waardoor deze verplichting ook voortaan voor de door het VAF ondersteunde tv-reeksen geldt.

Toegankelijkheid eindapparaten

Eind 2016 werd nagegaan in welke buurlanden goede praktijken te vinden zijn inzake toegankelijkheid van eindapparaten van dienstenverdelers. De bevindingen en indrukken van deze benchmark werden in 2018 geactualiseerd en besproken met de dienstenverdelers betreffende de auditieve toegankelijkheid van hun eindapparaten.

Momenteel zijn er nog heel wat technische en financiële issues waardoor de dienstenverdelers eindapparaten niet meteen meer toegankelijk kunnen maken dan nu reeds het geval is. In een ideale wereld zou de toegankelijkheid van de televisieprogramma's bepaald worden door de functionaliteiten van het televisiescherm met ingebouwde app. Het is echter zo dat dit niet mogelijk is van zodra er een settopbox tussenkomt. De spelers die met een settopbox werken zien in eerste instantie dan ook heil in het gebruik van hun app die via een tablet of smartphone te consulteren is. Afhankelijk van de functionaliteiten die aanwezig zijn op deze dragers, wordt hun aanbod automatisch toegankelijker (zoomfunctie, voorleesfunctie, ...). Inzetten op een logische indeling en navigatie van de app en de extra functionaliteiten zoals het oproepbaar maken van ondertitels, gesproken ondertiteling en audiodescriptie zijn een aandachtspunten waarop verder ingezet kan worden.

De Europese toegankelijkheidsrichtlijn (European Accessibility Act) is momenteel nog in onderhandeling en zal onder meer regels bevatten voor een betere toegankelijkheid tot audiovisuele mediadiensten voor personen met een beperking door bv. gebruiksvriendelijkere decoders, settopboxen, EPG's, websites, apps en afstandsbedieningen.

Burgerkabinet Media

Tijdens het Burgerkabinet Media, werd specifiek naar toegankelijkheid van televisieprogramma's de aanbeveling gedaan om media toegankelijker te maken voor mensen met een beperking en hen zelf laten mee te werken aan de productie ervan.

Ik kan alvast aangeven dat dit thema beleidsmatig goed opgevolgd wordt (cfr. supra) en dat alle spelers hun uiterste best doen om aan de vooropgestelde normen met betrekking tot ondertiteling en gesproken ondertiteling - en voor zover opgelegd ook ten aanzien van audiodescriptie en Vlaamse Gebarentaal - te voldoen en hier vaak zelfs verder in gaan. Ik begrijp evenwel dat er vanuit de commerciële omroepen momenteel nog minder inspanningen geleverd worden bij het aanbieden van programma's die ondersteund worden door middel van audiodescriptie en Vlaamse Gebarentaal. Ik ben er echter van overtuigd dat de nieuwe regeling die getroffen werd bij het Mediafonds (net zoals bij het Filmfonds) om audiodescriptie verplicht te maken bij producties die medegefinancierd worden vanuit het Vlaams Audiovisueel Fonds, hier op termijn verandering in zullen brengen.

Wat het aandachtspunt betreft om mensen met een beperking mee te laten werken aan producties zelf, ben ik er mij van bewust dat dit een item is dat reeds eerder aandacht heeft gekregen binnen een project van de openbare omroep maar dat dit helaas niet heeft mogen zijn. Hieromtrent wil ik initiatiefnemers aansporen om een projectvoorstel uit te werken en in te dienen bij het recent door mij opgerichte Vlaams Journalistiek Fonds in het kader van de projectoproep 2018 voor innovatieve journalistieke projecten.

Beleidsopties 2019

2019 is het vierde jaar van de beheersovereenkomst met VRT. VRT zal op een aantal terreinen extra initiatieven ontwikkelen waaronder het opzetten van een geautomatiseerde flow voor het aanleveren van gesproken ondertiteling. VRT waakt zelf heel streng op het nakomen van de verbintenissen die opgenomen staan in de beheersovereenkomst 2016-2020. De toegankelijkheidsquota en de technologische ontwikkelingen in functie van

ondertiteling, gesproken ondertiteling, audiodescriptie en Vlaamse Gebarentaal worden ook vanuit de administratie nauwgezet opgevolgd.

Het komende jaar zal de steunmaatregel toegankelijkheid televisieprogramma's voortgezet worden en dit zowel ten gunste van de private als van de regionale televisieomroeporganisaties (cfr. samenwerkingsovereenkomst 2018-2022).

2019 zal het tweede jaar zijn van de beheersovereenkomst met het VAF/Filmfonds en het VAF/Mediafonds. Over de uitvoering van de opgenomen verbintenissen zal gerapporteerd worden door het VAF. Ook vanuit de administratie zal de evolutie opgevolgd worden en zal er gevraagd worden om - voor zover dit nog niet het geval is - alle betrokken partijen (dus niet alleen de producenten maar ook de omroepen, distributeurs en niet-lineaire dienstenverstrekkers) te sensibiliseren om het AD signaal en het ondertitelingssignaal ook uit te sturen en/of oproepbaar te maken als dit voorhanden is.

De evolutie van de toegankelijkheid van de eindapparaten zal ook in 2019 verder opgevolgd worden. Eens duidelijk is wat de Europese toegankelijkheidsrichtlijn precies inhoudt, zullen nieuwe gesprekken opgestart worden met de sector, dit in eerste plaats om hen te informeren over deze richtlijn en wat dit nu precies betekent voor hen maar anderzijds ook om een nieuw afsprakenkader op te maken en nieuwe toegankelijkheidsregelgeving uit te werken. Deze nieuwe gesprekken zullen ook aangegrepen worden om een mogelijke evolutie op te meten en de pijnpunten die uit de eerdere gespreksronde naar voor kwamen, te evalueren.

1.2.2. Toegankelijk media-aanbod voor Vlamingen in het buitenland

Beleidsrealisaties 2014-2018

Vlamingen en Nederlanders die in het buitenland wonen of verblijven kunnen terecht op Het beste van Vlaanderen en Nederland (BVN), de openbare zender voor Nederlanders en Vlamingen in het buitenland. BVN zendt uit via satelliet en via het internet (BVN Live). Daarnaast heeft BVN ook een gratis app zodat Vlamingen in het buitenland BVN Live wereldwijd kunnen volgen.

De vorige beheersovereenkomst liep van 2013 tot en met 2016. Na een positieve evaluatie in 2016 op basis van gegevens over programmatie en bereik, Vlaamse herkenbaarheid, bestuurlijke deelname en financiën werd een nieuwe beheersovereenkomst onderhandeld die op 1 januari 2017 in werking trad en doorloopt tot en met eind december 2020.

Beleidsopties 2019

2019 wordt het 3de jaar van de beheersovereenkomst met BVN welke nauwgezet opgevolgd zal worden.

SD 2. Inzetten op digitale technologie als motor van groei en verandering

OD 2.1. Investeren in performante platformen en netwerken

*2.1.1. Netneutraliteit**Beleidsrealisaties 2014-2018*

De problematiek van netneutraliteit, die handelt over de gelijke toegang tot en het gelijk gebruik van het internet, kreeg vorm via verordening 2015/2120 van 25 november 2018 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van maatregelen betreffende open-internettoegang en tot wijziging van Richtlijn 2002/22/EG inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische-communicatienetwerken en –diensten en Verordening (EU) nr. 531/2012 betreffende roaming op openbare mobiele communicatienetwerken.

De verdere implementatie en opvolging van de bepalingen van de verordening ligt in handen van de VRM, die zich beroept op de richtsnoeren voor de verschillende nationale regulatoren, die op 30 augustus 2016 door BEREC werden vastgelegd, maar tot op heden hierover geen vragen heeft kregen.

Beleidsopties 2019

Rond het thema netneutraliteit zijn geen verdere beleidsopties te nemen: de VRM volgt dit verder op. Beleidsmatige acties zullen mogelijks gebeuren op Europees niveau bij een evaluatie van de verordening en mocht dit nog het geval zijn voor de Europese verkiezingen van 2019, dan zal ik dit vanuit Vlaams standpunt uiteraard opnieuw opnemen en opvolgen.

*2.1.2. Versnelde ontwikkeling en uitrol van breedbandinfrastructuur**Beleidsrealisaties 2014-2018*

Inzake de verdere uitrol van breedbandinfrastructuur, die uiteraard ook noodzakelijk is voor het aanbieden van een zo ruim mogelijk aanbod van audiovisuele en auditieve mediadiensten, is het verhaal gelijkaardig als het verhaal rond netneutraliteit. Ook hier kreeg het Vlaamse beleid een vorm via de uitvaardiging van Richtlijn 2014/61/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 inzake maatregelen ter verlaging van de kosten van de aanleg van elektronische-communicatienetwerken met hoge snelheid. Deze richtlijn voorziet en voorziet dat aanbieders van elektronische communicatienetwerken bij de aanleg van hun netwerken makkelijker toegang krijgen tot andere nutsinfrastructuur.

Het ontwerp van decreet inzake maatregelen ter verlaging van de kosten voor de aanleg van elektronische-communicatienetwerken met hoge snelheid en tot wijziging van diverse decreten werd in oktober vorig jaar definitief goedgekeurd door het Vlaams Parlement en is ondertussen in voege, net als het interfederaal samenwerkingsakkoord dat voorziet in de oprichting van een commissie die oordeelt over geschillen met betrekking tot toegang tot nutsinfrastructuren ten behoeve van de aanleg van breedbandnetwerken.

De breedbandkostrichtlijn impliceert geen aanpassing van het mediadecreet, maar wel tal van andere aanpassingen op andere beleidsvelden.

Beleidsopties 2019

Voor 2019 is geen verdere actie vereist. Voor wat de uitrol van andere elementen van breedband betreft, verwijs ik naar de beleidsbrief van de minister bevoegd voor Innovatie, die hier afgelopen zomer rond gecommuniceerd heeft.

*2.1.3. Ontwikkelingen in de 700 MHz-band**Beleidsrealisaties 2014-2018*

Over het eerste digitaal dividend, nl. de zgn. 800 MHz-band, bereikte ik in juni 2018 met de andere gemeenschappen een akkoord over de verdeling van de middelen t.g.v. de veiling van deze 800 MHz-band. Overeenkomstig de beslissing van de Vlaamse regering van 20 juli 2018 werd dit akkoord geagendeerd en goedgekeurd op het Overlegcomité van 5 september 2018.

Op Europees niveau wenst men meer frequentiespectrum toe te wijzen voor de verdeling van mobiele breedband via de ether. Hierdoor komt ook 'zuiver omroepspectrum' onder druk te staan. Op Europees niveau gaf dit onder meer aanleiding tot het besluit van 17 mei 2017 betreffende het gebruik van de 470-790 MHz-frequentieband in de Unie. Via dit besluit werd beslist dat de lidstaten uiterlijk eind juni 2020 het gebruik van de 700 MHz-band (694-790 MHz) dienen toe te staan voor systemen die draadloze breedbanddiensten voor elektronische communicatie kunnen leveren. De lidstaten moeten er eveneens voor zorgen dat de sub-700 MHz-band (470-694 MHz) tenminste tot 2030 beschikbaar moet blijven voor de aardse levering van omroepdiensten en PMSE. De vermelde 700 MHz-band wordt ook het zgn. 'tweede digitaal dividend' genoemd.

Voor een deel van het frequentiespectrum dat Vlaanderen bezit in de 700 MHz-band (694-790 MHz) kon via WEDDIP-onderhandelingen en de daarop volgende bilaterale gesprekken met de buurlanden een oplossing worden gevonden. Ik verwijs hierbij naar het punt 2.1.4. over de werkzaamheden in de WEDDIP.

Beleidsopties 2019

Over de 700 MHz-band en een aantal andere frequentiebanden, waaronder ook de L-band, bereidt de federale overheid het wettelijk kader voor. Dit dossier ligt ter voorbereiding van het Overlegcomité momenteel voor behandeling in het Interministerieel Comité.

In het Vlaams regeerakkoord 2014-2019 staat dat bij toekomstige veilingen van frequenties de verdeling van de opbrengsten tussen de diverse bevoegde overheden in verhouding moet staan tot het gebruik van de betrokken frequenties voor respectievelijk omroepdiensten of digitale datacommunicatie. Ik verwijs hierbij ook naar de afspraak op het overlegcomité van 24 april 2013 met betrekking tot het monitoren van het gebruik van de frequenties met het oog op toekomstige veilingen.

In dat opzicht worden de besprekingen voorbereid.

*2.1.4. Werkzaamheden WEDDIP**Beleidsrealisaties 2014-2018*

In de periode 2014-2016 werden onderhandelingen gevoerd tussen België, Frankrijk, Duitsland, Ierland, Luxemburg, Nederland en het Verenigd Koninkrijk over aanpassingen aan het digitaal televisie frequentieplan dat werd opgemaakt te Genève in 2006 en dit in het licht van de vrijmaking van de 700 MHz-band van zuivere omroepnetwerken. In april 2016

werd er binnen de WEDDIP een akkoord bereikt tussen de bovenvermelde lidstaten over een kader voor die aanpassingen. De Vlaamse Gemeenschap heeft de Vlaamse tv-frequenties in het gedeelte onder de 700 MHz kunnen vrijwaren en een aantal vervangfrequenties bekomen voor deze die verloren zullen gaan in de 700 MHz-band. Er werden gedetailleerde bilaterale akkoorden uitgewerkt met verschillende buurlanden.

Beleidsopties 2019

De WEDDIP onderhandelingen over een herschikking van het digitaal televisie frequentieplan staan op het punt afgerond te worden.

OD 2.2. Innoveren als antwoord op nieuwe uitdagingen

2.2.1. Gaming en de rol van het Gamefonds

Beleidsrealisaties 2014-2018

Games zijn de voorbije 30 jaar wereldwijd uitgegroeid van een nicheproduct tot een mainstream medium dat ook in Vlaanderen enorm populair is. Volgens de laatste cijfers van de Imec digimeter (2017) speelt maar liefst 50% van de Vlaamse bevolking tenminste eenmaal per maand een game. Daarnaast is de globale gamesindustrie een snelgroeende creatieve sector waarvan de globale omzet in 2018 zal oplopen tot maar liefst 137,9 miljard dollar.¹ De Vlaamse gamesector is ook aan een opmars bezig, maar hinkt economisch nog behoorlijk achterop ten aanzien van gelijkaardige Europese landen en regio's.

Tijdens deze legislatuur kreeg het thema gaming en de talentvolle Vlaamse gamesector dan ook mijn volle aandacht. Het was en is nog steeds mijn ambitie om de Vlaamse gamesector te versterken en verder te laten uitgroeien tot een volwassen sector binnen de brede media-industrie. Een andere belangrijke doelstelling is om de Vlaamse gamesector nauwer te laten aansluiten bij de Europese en internationale top. Om deze ambities waar te maken is er nood aan toekomstgericht en performant gamebeleid. Ik licht graag de verschillende initiatieven toe die ik ondernam om hiertoe te komen.

In 2016 gaf ik Imec de opdracht om het Vlaamse gamebeleid en de werking van het VAF/Gamefonds tegen het licht te houden. Het onderzoeksrapport 'Doorlichting van het Vlaamse gamebeleid' omvatte een evaluatie van het VAF/Gamefonds en de rol ervan voor de Vlaamse gamesector, de resultaten van een kwalitatieve stakeholderbevraging van de gamesector in Vlaanderen, een uitgebreide analyse van buitenlandse beleidsincentives ter ondersteuning van de gamesector en concrete beleidsaanbevelingen voor de verdere uitwerking van een geïntegreerd Vlaams gamebeleid en het ondersteunende kader.

Op basis van de evaluatie van het VAF/Gamefonds knoopte ik in 2017, samen met mijn collega-minister bevoegd voor Onderwijs, gesprekken aan met het VAF over een nieuwe beheersovereenkomst. Deze gesprekken resulteerden in een ambitieuze vierjarige beheersovereenkomst voor de periode 2018-2021. Om het VAF/Gamefonds meer slagkracht te geven, maakte ik structureel 1 miljoen euro bijkomende middelen vrij. De totale dotatie, inclusief de bijdrage vanuit Onderwijs, werd zo verhoogd tot 1.730.000 euro. De beheersovereenkomst werd tevens aangemeld bij de Europese Commissie, die in het

¹ Global Games Market Report 2018 (Newzoo)
<https://newzoo.com/insights/articles/global-games-market-reaches-137-9-billion-in-2018-mobile-games-take-half>

voorjaar van 2018 haar finale goedkeuring gaf om af te wijken van de de-minimis regeling voor staatsteun. Dit stelt het VAF/Gamefonds in staat om hogere steunbedragen (tot een maximum van 250.000 euro) toe te kennen aan geselecteerde gameprojecten. Daarnaast werd de rol en opdracht van het VAF/Gamefonds sterk uitgebreid.

Graag licht ik enkele van de belangrijkste nieuwigheden kort toe:

- Vanaf nu kunnen projecten die productiesteun ontvangen ook promotiesteun krijgen.
- Het VAF/Gamefonds beschikt over specifieke middelen om initiatieven ten behoeve van de gamesector te ontwikkelen of te steunen.
- Er gaat aandacht naar games met een maatschappelijke en/of artistieke doelstelling.
- Er wordt meer aandacht besteed aan het belang van storytelling voor games.
- Om de grotere opdracht van het VAF/Gamefonds in goede banen te leiden, werd een voltijdse gamecoördinator aangesteld die de gamesector door en door kent.

Om te komen tot een meer gecoördineerd en geïntegreerd Vlaams gamebeleid lanceerde ik in augustus het Actieplan Gaming 2018-2021, dat tot stand kwam in samenwerking met mijn collega-ministers bevoegd voor Onderwijs, Buitenlands Beleid, Economie en Innovatie.

Met dit actieplan biedt de Vlaamse Regering een antwoord op de noden van de lokale gamesector en de beleidsaanbevelingen die in het onderzoeksrapport 'Doorlichting van het Vlaamse gamebeleid' werden geformuleerd. De focus van het actieplan ligt op meer investeringen in de Vlaamse gamesector, een specifiek ondersteunings- en begeleidingsaanbod op maat van gameontwikkelaars, internationalisering, een gecoördineerd gamebeleid en sensibilisering over het thema gaming. De concrete maatregelen hebben onder meer betrekking op het verhogen van de subsidies voor gameontwikkeling, matchmaking en kruisbestuiving met andere relevante sectoren, marketing en promotie, stimuleren van innovatie en samenwerking tussen de verschillende actoren actief rond gaming. Hierbij gaat ook de nodige aandacht naar de culturele, educatieve en maatschappelijke meerwaarde van games.

Naast de verhoogde middelen voor het VAF/Gamefonds is een tax shelter voor games wenselijk om de Vlaamse gamesector aan de nodige aanvullende financiering voor hun projecten te helpen. De federale overheid is hiervoor bevoegd. Hierover zijn er twee wetsvoorstellen ingediend in het Federaal Parlement.

Beleidsopties 2019

De focus van mijn gamebeleid ligt voor het komende jaar in de verdere uitvoering van het Actieplan Gaming.

De Vlaamse gamesector zal, met steun en coördinatie van FIT, in maart 2019 voor de eerste keer met een beursstand aanwezig zijn op GDC in San Francisco. Aanvullend wordt ter plekke een randprogramma met showcase- en netwerkevents georganiseerd door Flanders DC, FLEGA, VAF en het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

Wat het VAF/Gamefonds betreft, staan er de komende maanden mooie en interessante initiatieven rond talentontwikkeling en publiekswerking op de agenda. Zo organiseert het VAF in november 2018 een 'Game Jam' rond serious games en zal het in 2019 een Arcade Game Tournee en Art Expo ondersteunen die verschillende musea, bibliotheken en culturele centra in Vlaanderen zal aandoen.

2.2.2. Media innovatie

Beleidsrealisaties 2014-2018

Brussel is de mediastad bij uitstek. Het staat voor 39% van de totale waarde die de Belgische mediasector jaarlijks genereert. Met de regio er rond komt het bijna tot de helft. De Brusselse mediasector kende 2,5% gemiddelde jaarlijkse groei, een hoger groeicijfer dan het gemiddelde in de Belgische en de Brusselse economie.

Het belang van de Brusselse regio voor de mediasector kan dan ook niet onderschat worden. Brussel biedt als Europese hoofdstad de mogelijkheid om de Europese digitale agenda van nabij te volgen.

Samen met de bedrijfswereld en VUB/SMIT werd eind 2017 de Mediahub Brussel opgestart, een project dat tot doel heeft om op basis van de pijlers kennis, delen en groeien te komen tot een forum en creatief centrum rond media-evoluties en media-innovaties. Een van de projecten van dit jaar is de start van een postgraduaat Media Economics aan de VUB. In de toekomst zal verder gewerkt worden aan verdere opleidingen, concrete onderzoeks- en innovatiepistes en samenwerkingsverbanden tussen verschillende spelers. De lancering van de Mediahub vond plaats op 19 juni 2018 in Brussel.

Eind juni 2017 organiseerde ik samen met mijn collega-minister bevoegd voor Innovatie voor de eerste keer het event Gamedia. Op dit event leerden de media- en gamesector elkaar beter kennen, werd er informatie verschaft over de verschillende bestaande steunmaatregelen voor innovatie en kregen beide sectoren de kans om via een brainstorm bottom-up concrete ideeën voor nieuwe beleidsstappen of sectorinitiatieven rond samenwerking, innovatie en internationalisering naar voor te schuiven. De verzamelde input diende vervolgens als inspiratie bij het uitwerken van nieuwe beleidsinitiatieven.

In het kader van het clusterbeleid van mijn collega-minister bevoegd voor Innovatie onderzocht Imec in 2017 hoe ze de samenwerking rond media en innovatie verder vorm kan geven. Uit deze denkoefening vloeide 'Smart Media Meetups' voort, een initiatief van Imec en MediaNet Vlaanderen om de mediasector bij elkaar te brengen met als doel om samenwerking en innovatie in de mediasector te stimuleren en een betere toeleiding naar de diverse steunkanalen te verzorgen.

De VRT tenslotte vormt een belangrijke spil inzake media-innovatie, dat is neergeschreven in de beheersovereenkomst 2016- 2020. De afgelopen periode zette ze een aantal activiteiten op. (zie verder OD 3.3.).

Beleidsopties 2019

De Mediahub Brussel zal zoals hierboven vermeld verder werken op nieuwe opleidingen, samenwerkingen en innovatieve projecten. Vanuit mijn beleidsveld is zowel mijn kabinet als mijn administratie betrokken via de stuurgroep van de Mediahub.

De Mediahub Brussel is sinds de lancering ook samen gaan werken met Imec om en met steun van Vlaanderen en de Belgian Association of Marketing de zogenaamde Smart Media Meetup's. Dit zijn namiddagen of dagen die gewijd zijn aan specifiek actuele thema's in de mediasector. Zo was er bijvoorbeeld op 24 september 2018 een Smart Media Meetup rond de macht van platformen.

Dit najaar organiseer ik samen met mijn collega-minister bevoegd voor Innovatie een tweede editie van Gamedia, met een specifieke focus op het tonen van succesvolle samenwerkingen tussen de game- en mediasector uit binnen- en buitenland.

De VRT zal verschillende pijlers inzetten voor de uitvoering van haar innovatieve opdracht (zie verder OD 3.3.). Daarnaast maken de doelstellingen rond gaming (zie supra 2.2.1.) eveneens onderdeel uit van het media-innovatiebeleid.

SD 3. Verzekeren van een divers en kwaliteitsvol aanbod

OD 3.1. Creëren van een bloeiend en duurzaam medialandschap

3.1.1 Naar een level playing field en eerlijke markttoegang

Beleidsrealisaties 2014-2018

Mediaconcentratie.

De mediasector is blijvend in beweging, ook in Vlaanderen. Een van de taken van de algemene kamer van de VRM is de mediaconcentratie in kaart te brengen, wat jaarlijks gebeurt via een rapport uit waarin verslag wordt uitgebracht over eigendomsstructuren, financiële resultaten, publieksbereik, reclameontvangsten, ... Het rapport besteedt daarbij telkenjare ook aandacht aan actuele aspecten, zoals bijvoorbeeld de hertekening van het radiolandschap in 2017.

Marktanalyse

Een andere taak van de VRM is de analyse van de geografische relevante markt voor producten en diensten in de sector van de elektronische communicatienetwerken - waartoe omroepsignaaltransmissie behoort – en het nagaan of de markt daadwerkelijk concurrerend is.

De marktanalyses van 2010 leidden in 2011 tot marktbesluiten door de gezamenlijke regulatoren (VRM, CSA, BIPT) waarbij de kabeloperatoren gevraagd werd toegang te leveren tot een doorverkoop aanbod voor hun analoge-televisieaanbod, hun digitale-televisieplatform en een doorverkoop aanbod voor breedbandinternet. Dit leidde in het voorjaar 2016 tot een aanbod van een alternatieve operator voor digitale televisie via een voorverkoop aanbod via de kabel.

In 2016 volgde een nieuwe marktanalyse, met een publieke consultatie in 2017 en nieuwe marktregulerende maatregelen door de verschillende regulatoren op 29 juni 2018. De implementatiebeslissingen volg(d)en in het najaar van 2018.

Herziening AVMD-richtlijn.

Op 25 mei 2016 stelde de Europese Commissie haar voorstel tot herziening van de AVMD-richtlijn voor als onderdeel van haar strategie voor een digitale eengemaakte markt. Doel van het voorstel is een antwoord te bieden op de ongeziene technologische en marktveranderingen die de digitale verschuiving teweeg heeft gebracht, om het concurrentievermogen van de audiovisuele sector in Europa te bevorderen en tegelijk de fundamentele waarden, zoals de bescherming van minderjarigen, pluralisme in de media, culturele verscheidenheid en consumentenbescherming, veilig te stellen. Het voorstel legt voor diensten op aanvraag ook strengere verplichtingen inzake bevordering van Europese producties op. Na ruim twee jaar onderhandelen is er een akkoord bereikt tussen Raad, Parlement en Commissie (zie OD 4.2.)

Herziening Telecomrichtlijnen (European Electronic Communications Code)

Op 14 september 2016 maakte de Europese Commissie haar voorstel voor een nieuw “Europees telecomwetboek” bekend. Dit telecomwetboek is een horizontale herschikking van de vier bestaande richtlijnen uit het vorige telecompakket, die nu in één richtlijn worden ondergebracht.

Ik heb de onderhandelingen hierover opgevolgd voor zover ze betrekking hebben op aangelegenheden die voor de Vlaamse Gemeenschap van belang zijn, zoals het radiospectrum en de omroeptransmissiemarkt. De richtlijn zal dit najaar nog worden goedgekeurd. Een aantal bepalingen van de richtlijn zullen moeten worden omgezet in het Mediadecreet.

Beleidsopties 2019

Ook in 2018 zal het jaarlijks rapport mediaconcentratie opnieuw gepubliceerd worden. Mediaconcentratie is een onderwerp dat internationaal gezien veel aandacht geniet en mediaregulatoren kunnen leren van elkaars aanpak. De VRM zal daarom in 2018 een vertaling van een beknopte versie van het rapport beschikbaar stellen. Tegelijkertijd ontvingen we signalen op over de verschraving van de lokale nieuwsgaring. De VRM zal hier in haar rapport 2018 extra aandacht aan besteden.

Dit najaar zal de nieuwe AVMD-Richtlijn worden gepubliceerd in het Publicatieblad en hebben de lidstaten 21 maanden tijd, te rekenen vanaf de publicatie, om ze om te zetten in hun nationale wetgevingen. Voor Vlaanderen zal dit een grondige wijziging van het Mediadecreet betekenen. (zie OD 4.2).

3.1.2 Investeren in kwaliteitsvolle lokale content

Beleidsrealisaties 2014-2018

In een context van een wijzigend media-ecosysteem waar traditionele media integreren en uitgedaagd worden door buitenlandse spelers en formats is mijn beleid erop gericht om onze lokale kwaliteitsvolle content te vrijwaren.

In 2017 liet ik door Econopolis het Vlaamse audiovisueel beleid grondig doorlichten. In het kader van deze doorlichting werd ook de werking van het VAF/Mediafonds onderzocht. Op basis van de conclusies en aanbevelingen van het rapport ‘Doorlichting van het Vlaams audiovisueel beleid’ werd met het VAF eind 2017 een nieuwe vierjarige beheersovereenkomst voor het VAF/Mediafonds voor de periode 2018-2021 aangegaan. De looptijden van de drie VAF-beheersovereenkomsten (Mediafonds, Gamefonds en Filmfonds) zijn thans ook op elkaar afgestemd wat voor meer wisselwerking zorgt. Op technisch en grafisch vlak, maar ook op gebied van storytelling tonen films, tv-reeksen en videogames immers meer en meer gelijkenissen.

Graag licht ik enkele van de belangrijkste klemtonen van het VAF/Mediafonds kort toe:

- Er wordt ingezet op talentontwikkeling. Deze steun neemt de vorm aan van vormingsinitiatieven, het verlenen van beurzen, talent scouting en coaching. Hieromtrent werden qua taak- en rolverdeling afspraken gemaakt met Mediarte.
- Het scenario komt in de ondersteuning centraler te staan.
- Documentaire krijgt meer aandacht en de middelen hiervoor werden opgetrokken.
- Steun aan fictie verloopt via drie verschillende ‘tracks’: 1) experimentele en/of kinderreeksen, 2) lokaalgerichte content 3) high-end reeksen met exportpotentieel.

- Nederlandstalige reeksen met VAF-steun moeten verplicht audiodescriptie hebben.
- Het VAF/Mediafonds geeft vanaf nu ook steun aan de Acteursgilde.

Om het VAF/Mediafonds de nodige slagkracht te geven, maakte ik structureel 2 miljoen euro bijkomende middelen vrij. Hierdoor werd de totale dotatie opgetrokken tot 6 miljoen euro. Deze extra steun wordt verdeeld over alle onderdelen: promotie, schaalvergroting en een extra hefboom voor producties met een groot exportpotentieel. Aanvullend kon het VAF/Mediafonds in 2018 rekenen op 1 miljoen euro van het excedent van de VRT². Samen met de stimuleringsverplichting voor de dienstenverdelers om bij te dragen aan de productie van audiovisuele werken vloeide er in 2018 zo meer dan 10 miljoen euro steun naar kwaliteitsvolle Vlaamse fictie.

Ondanks de verhoogde steun neemt de druk op de Vlaamse audiovisuele sector steeds meer toe. Dit komt in de eerste plaats door de sterke toename van het uitgesteld kijken (time shifted viewing (TSV)). In 2017 stelde Econopolis in het onderzoeksrapport 'Doorlichting van het Vlaams audiovisueel beleid' dat naast de sterke stijging van het TSV-kijken (tussen 46% en 64% in de doelgroep 18 tot 54 jaar voor de nieuwe reeksen in 2016) er ook een zeer hoog volume ad-skipping is bij het uitgesteld kijken. Meer dan 80% van de reclameblokken wordt doorgespoeld bij het uitgesteld kijken. Beide factoren hebben een grote impact op de totale reclame impressies voor Vlaamse fictiereeksen. Van de totale kijkcijfers (live en uitgesteld) voor Vlaamse fictiereeksen in 2016 worden slechts 40% à 60% 'gemonetiseerd' via reclame.

In hun aanbevelingen pleitten de onderzoekers voor een sectoroverleg tussen omroepen en distributeurs om intelligente reclamemodellen bij uitgesteld kijken in te voeren teneinde het verlies aan reclame-inkomsten te beperken. In het voorjaar van 2018 werden er gesprekken gevoerd, voorlopig zonder resultaat.

Deze zomer heb ik Econopolis dan ook opgedragen om een vervolgstudie (met een nog uitgebreidere scope) uit te voeren:

- een actualisatie van de evolutie van het kijkgedrag alsook een actualisatie van de invloed hiervan op de inkomsten uit traditionele televisiereclame maar ook uit nieuwe vormen van commerciële communicatie;
- een evolutie van het betalend aanbod;
- ontwikkeling van nieuwe inkomstenmodellen;
- beleidsaanbevelingen om tot een platformneutrale en sectorgedragen oplossing te komen.

De studie wordt ten laatste in november 2018 afgerond.

Naast de dienstenverdelers, via de stimuleringsregeling, hebben ook de lineaire televisieomroeporganisaties verplichtingen inzake de promotie en productie van Vlaamse audiovisuele content. Het is dan ook logisch dat niet-lineaire televisieomroeporganisaties, zowel binnenlandse als internationale spelers die ook hier actief zijn en hier inkomsten genereren, een bijdrage leveren. We staan hierin niet alleen, die tendens is voelbaar in heel Europa. De laatste stappen voor een nieuw Europees kader, met de AVMD-richtlijn, zijn gezet (zie OD 4.2).

Op Vlaams niveau hebben we dit jaar regelgevende maatregelen genomen. Artikel 13 van het decreet van 29 juni 2018 tot wijziging van artikel 157 van het Mediadecreet verplicht binnen- en buitenlandse niet-lineaire televisieomroeporganisaties vanaf 1 januari 2019 bij te

² De middelen die, in uitvoering van de beheersovereenkomst van de VRT 2016-2020, als volgt bepaald worden: ingeval de totale inkomsten van de VRT uit commerciële communicatie groter zijn dan 71,8 miljoen euro (=jaarlijks geïndexeerd plafond – 1 miljoen euro), maar kleiner of gelijk zijn aan het globaal plafond, wordt het verschil tussen de totale inkomsten en 71,8 miljoen aangewend ten behoeve van het Mediafonds.

dragen aan de promotie van Europese (Vlaamse / Nederlandstalige) audiovisuele producties. Artikel 13 van het wijzigingsdecreet zet het nieuwe artikel 13 van de AVMD-richtlijn om en legt het principe van een bijdrageplicht voor niet-lineaire televisieomroeporganisaties vast.

Ter voorbereiding van het besluit van de Vlaamse Regering ter uitvoering van de nieuwe regeling, heb ik aan VUB/SMIT een overzicht gevraagd van de verschillende stimuleringsregelingen voor niet-lineaire televisieomroeporganisaties in diverse Europese lidstaten, met inbegrip van de grondslag, het tarief of het bedrag en eventuele vrijstellingen of verminderingen van de financiële bijdrage.

Beleidsopties 2019

Wat het VAF/Mediafonds betreft, staan dit najaar en 2019 in het teken van de concrete uitvoering van de nieuwe klemtonen uit de beheersovereenkomst 2018-2021. Het VAF lanceerde onlangs een conceptatelier waarbinnen op hoog niveau, onder begeleiding van (internationale) coaches, gewerkt wordt aan het kneden van concepten tot sterke embryo's voor de fictiereeksen van morgen. Ook voor animatiereeksen wordt dit najaar onderzocht hoe het VAF binnen het domein Talentontwikkeling impulsen kan geven. In samenwerking met de VRT en JEF wordt een initiatief opgestart voor documentaires, gericht op kinderen en gemaakt door opkomend talent. Met de komst van InnovatieLab krijgen crossmediale toepassingen van tv-reeksen en webreeksen een zichtbare plaats binnen de subsidiekanalen van het Mediafonds. Aan de promotiezijde wordt de aandacht voor Vlaams tv-drama opgevoerd binnen CONNeXT, het meerdaagse, door Flanders Image georganiseerde contactmoment tussen Vlaams talent en toonaangevende internationale kopers en programmatoren.

Het uitvoeringsbesluit van de bijdrageplicht voor niet-lineaire televisieomroeporganisaties zal dit najaar, na definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering, ter bekrachtiging worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

3.1.3. Regionale televisieomroepen

Beleidsrealisaties 2014-2018

In het regeerakkoord werd het volgende gesteld: 'De gevolgen van het nieuwe kader voor de regionale televisieomroepen monitoren we op economische leefbaarheid'.

Om dit te onderzoeken heb ik een studie besteld bij PPM (Podium Perception Management) die uitgevoerd werd tussen 25 maart en 21 oktober 2016, en in het Vlaams Parlement werd toegelicht en besproken op 14 februari 2017.

Op basis van deze studie werden gesprekken gevoerd met alle regionale televisieomroeporganisaties afzonderlijk, met NORTV, met de exploitatiemaatschappijen en met RTVM (Regionale TV Media). Tevens waren er contacten met andere stakeholders zoals VRT en VTM, Roularta en Mediahuis. M.b.t. overheidscommunicatie werd ook contact gelegd met het kabinet van de minister-president.

Daarna werd een Conceptnota over de Vlaamse regionale televisieomroeporganisaties opgesteld, die door de Vlaamse regering werd goedgekeurd op 14 juli 2017 en in het Vlaams Parlement werd besproken op 19 oktober 2017.

In de Conceptnota werden volgende beleidskeuzes en – beslissingen vooropgesteld:

- Het vzw-statuuut blijft behouden;
- Het principe van de bereikvergoeding en -regeling vanwege de distributeurs blijft behouden. Een voorstel wordt wel uitgewerkt om tot een oplossing te komen voor de specifieke situatie van een omroep waarvan het zendgebied niet homogeen is en gekenmerkt wordt door een hoog en toenemend aantal anderstaligen en nieuwe inwoners met een migratieachtergrond.
- Samenwerking met een exploitatiemaatschappij is mogelijk, zelfs aangewezen;
- NORTV heeft een belangrijke opdracht in het kader van het waarborgen van het imago van de regionale televisie;
- Samenwerking op gebied van reclamewerving moet intenser, RVTM moet zich herpositioneren;
- Er moet gestreefd worden naar een betaalbaar maar accuraat meetinstrument;

Decreetwijzigingen

Om dit alles in goede banen te leiden werden volgende decretale aanpassingen verricht:

- Via een decreetsaanpassing van 23 december 2016 werden via art. 166 de bestaande samenwerkingsovereenkomsten verlengd tot het ogenblik dat de nieuwe overeenkomsten in werking treden;
- Het decreet houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 26 juli 2018, regelt aanpassingen die voortvloeiden uit de Conceptnota :
 - ° de exploitatiemaatschappij kan een grotere rol spelen op niveau van de programmering, zonder echter afbreuk te doen aan de algemene blijvende verantwoordelijkheid van de regionale omroep zelf;
 - ° een regionale omroep mag maar voor max. 25% deelnemen in het kapitaal van de exploitatiemaatschappij;
 - ° de redactionele onafhankelijkheid van de regionale omroep t.o.v. de exploitatiemaatschappij wordt gewaarborgd;
 - ° de bereikvergoeding en -regeling vanwege de distributeurs werd aangepast met oog voor de specifieke situatie van een omroep waarvan het zendgebied niet homogeen is en gekenmerkt wordt door een hoog en toenemend aantal anderstaligen en nieuwe inwoners met een migratieachtergrond (cfr. OD 4.1.3.).

Samenwerkingsovereenkomsten

Ondertussen werd een nieuwe samenwerkingsovereenkomst afgesloten die op mijn voorstel goedgekeurd werd door de Vlaamse regering op 27 april 2018 en geldt voor 5 jaar.

Verlenging van de erkenningen

Regionale omroepen worden erkend voor een periode van 9 jaar. Voor 4 omroepen (ATV, AVS, ROBTv en WTV) loopt de erkenning af op 7 januari 2019. De procedure voor een verlenging is lopende en zal voor het einde van 2018 afgerond zijn.

Beleidsopties 2019

De procedure zal opgestart worden m.b.t. de verlenging van de erkenning van de omroepen waarvan de erkenning eindigt op 30.6.2020 (FOCUSTv, RTV, TVL, TV-Brussel en TV-Oost).

Voor de uitvoering van de decretale regeling voor de specifieke situatie van een omroep waarvan het zendgebied niet homogeen is en gekenmerkt wordt door een hoog en toenemend aantal anderstaligen en nieuwe inwoners met een migratieachtergrond zal het uitvoeringsbesluit uitgewerkt worden (cfr. OD 4.1.3.).

Zoals opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst dienen een aantal keuzes uit de Conceptnota te worden uitgevoerd, en dit om de economische leefbaarheid van de regionale omroepen te waarborgen. Het betreft hier:

- het komen tot een betaalbaar, accuraat en crossmediaal bereikmeetinstrument op niveau van het zendgebied;
- het komen tot een gemeenschappelijke visie rond reclamewerving en de effectieve uitwerking hiervan;
- de specifieke rol van NORTV;
- de aandacht voor goed bestuur.

Dit zijn zaken waar de omroepen de leiding moeten nemen. Ik zal de resultaten van deze rapportering en de evolutie van dit dossier nauwgezet opvolgen.

3.1.4. Naar een nieuw radiolandschap

Beleidsrealisaties 2014-2018

Eén van de grootste blokken van mijn beleid is ongetwijfeld de realisatie van een nieuw radiolandschap.

Het Vlaamse radiolandschap bestond bij de start van deze legislatuur inzake FM uit landelijke, regionale en lokale radio's. Tussen realiteit en praktijk waren doorheen de jaren nogal wat verschillen ontstaan: zo waren er samenwerkingsverbanden ontstaan tussen de lokale radio's die leidde tot ketenvorming, waarbij erkenningen van kleine radiostations verhandeld werden en die ketenvorming leidde tot eenvormigheid in programmatie die niet langer lokaal te noemen was. Bovendien werd de initiële voorziene erkenningstermijn van 9 jaar in het verleden al een paar keer verlengd, waardoor nieuwe potentiële spelers geen toegang hadden tot de markt.

Allemaal zenden ze ook uit via de FM-band. Die zit vandaag (over)vol en biedt amper plaats voor bijkomende spelers. Via digitale radio, DAB+ wat een sterk verbeterde versie van Digital Audio Broadcasting (DAB) is, kunnen er makkelijk meer radiozenders bij komen en is de kwaliteit beter. In Europa zetten verschillende landen reeds deze stap.

Om tot een duurzaam toekomstgericht radiolandschap te komen werden volgende krijtlijnen in de conceptnota radio van 13 mei 2016 door de Vlaamse regering uitgestippeld:

- een tijdelijke verlenging van de erkenningen van de bestaande landelijke radio-omroepen en verplichte inzet op digitalisering via de roll-out van DAB+;
- de creatie van een nieuwe categorie radio-omroepen onder de vorm van netwerkradio-omroeporganisaties;
- lokale radio's versterken door het zendgebied te vergroten via het samenbrengen van frequenties en aldus potentieel meer luisteraars aan te trekken en hogere (reclame-)inkomsten te verwerven.

Eind 2016 werd via een aanpassing van het mediadecreet het hoofdkader gecreëerd.

Voor wat FM betreft werd via de goedkeuring van het nieuwe frequentieplan van 21 april 2017 en het specifieke procedurebesluit van diezelfde datum alles operationeel klaargezet om een nieuwe erkenningsronde te starten. Het frequentieplan van 21 april 2017 werd samengesteld uit de frequenties zoals vervat in de vorige frequentieplannen van resp. 2006 en 2012.

Wat volgde was de oproep tot kandidaatstelling, waarna in verschillende erkenningsgolven de pakketten voor lokale- en netwerkradio-omroeporganisaties werden toegekend. Op 14 juli 2017 volgde een eerste golf van 35 erkenningen, op 15 september 2017 werden de vier netwerkradio-omroeporganisaties erkend en op 1 december 2017 volgde dan de grote groep van erkenningen van 68 lokale radio-omroeporganisaties.

Op 13 februari 2018 lanceerde ik een nieuwe oproep tot kandidaatstelling voor frequenties waarvoor in de eerste ronde geen kandidaten waren. Dit leidde op 30 maart 2018 tot 7 nieuwe erkenningen en op 15 juni 2018 tot nog 12 erkenningen. Daarmee is de hoofdmoot van de frequenties toegekend.

Een aantal vorderingen tegen deze erkenningen werden voor de Raad van State ingediend waarvan sommigen nog steeds lopen. Een van die geschillen leidde er toe dat ik op 9 maart 2018 de beslissing nam om de erkenning van CFM in te trekken en toe te kennen aan Topradio in de plaats. Bij enkele dossiers werd de (on-)ontvankelijkheidsbeoordeling door de Raad van State in vraag gesteld. Na grondige heroverweging en analyse door het departement werden de dossiers ontvankelijk bevonden en vond een beoordeling plaats wat finaal leidde tot 8 (nieuwe) erkenningen op 5 september 2018.

In het kader van het traject tot de totstandkoming van een samenwerkingsakkoord met de andere gemeenschappen vormen 26 frequenties, die niet vervat zijn in het frequentieplan van 21 april 2017, evenmin in het frequentieplan van resp. 2006 en 2012, voorwerp van onderzoek en onderhandeling. Intussen is er een principiële akkoord bereikt tussen de gemeenschappen (zie 3.1.5.).

Om DAB+ en bij uitbreiding, digitaal luisteren tot een succesvol verhaal te maken voor elke luisteraar, moeten de omroepen, de netwerkoperatoren, de industrie en de overheid de DAB+ roll-out in handen nemen.

Er werd vooreerst decretaal bepaald dat de landelijke radio's vanaf 1 september 2018 hun FM aanbod via DAB+ beschikbaar moeten stellen. Thans zijn de landelijke commerciële radiostations en de radiostations van de VRT beschikbaar via DAB+. Eén van de landelijke spelers lanceerde drie extra radiostations die beschikbaar zijn op DAB+.

Via een aanpassing van het mediadecreet van 29 juni 2018 wordt nu ook gesteld dat de netwerkradio-omroeporganisaties vanaf 1 september 2019 hun FM radioprogramma's (landelijk) via DAB+ moeten verspreiden.

Begin 2018 werd een memorandum ondertekend tussen de verschillende publieke en private landelijke radio-omroepen en Norkring, met mezelf als waarnemend lid, waarbij werk wordt gemaakt van een plan om digitale radio optimaal uit te rollen. Er werd gewerkt aan een traject en een organisatie via een stuurgroep digitale radio met de betrokken mediabedrijven, netwerkoperatoren en de overheid. De stuurgroep heeft de opdracht de uitrol van en overgang naar digitale radio in Vlaanderen op gang te brengen via campagnes, engagementen, concrete acties, afspraken met belangrijke medespelers als de retailsector en de autosector. Die laatste is van groot belang aangezien er erg veel in de auto naar de radio wordt geluisterd. Er werden reeds verschillende contacten opgezet met de retail-, e-tail- en de automobielsector.

In september 2018 werd een nulmeting verricht om een stand van zaken van het digitaal luisteren op te maken. De resultaten van die meting zullen tijdens de Week van de Digitale Radio bekend worden gemaakt en in de programma's aan bod komen. Ook voor 2019 en 2021 werden al metingen geprogrammeerd om de groei naar digitaal luisteren op te volgen.

Beleidsopties 2019

In het komende beleidsjaar zal ik nog de nazorg doen van de afgelopen erkenningsronde.

Op digitaal vlak wil ik samen met de stuurgroep digitale radio verder werken aan de roll-out van digitaal radioluisteren. Zowel dit jaar en volgend jaar zullen er campagnes gelanceerd worden, onder meer de week van het digitaal radioluisteren van 12 tot 16 november 2018.

*3.1.5. Erkenningen/zendvergunningen, storingen**Beleidsrealisaties 2014-2018*

Sinds jaren was er een vorm van impasse ontstaan tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap op het gebied van FM. Historisch hebben storingen op het gebied van FM tussen de verschillende radio's tot een veelheid van wederzijdse rechtszaken geleid die elke beleidsvorming onmogelijk maakten, met de schorsing van het frequentieplan van de Vlaamse Gemeenschap en de prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof over de noodzakelijkheid van een samenwerkingsakkoord als dieptepunt.

Een samenwerkingsakkoord is een wettelijke noodzakelijkheid (cfr. de rechtspraak van het Grondwettelijk hof en de federale wetgeving) en geeft een stabiele basis aan een nieuw radiolandschap, zowel ten Noorden als ten Zuiden van de taalgrens.

Na een intensief onderhandelingstraject tijdens de afgelopen jaren, bereikte ik eind vorig jaar een principe-akkoord met de Franse Gemeenschap over de frequenties. Dat akkoord leidde tot het langverwachte samenwerkingsakkoord voor FM in dat op 20 juli 2018 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. Ook de andere gemeenschapsregeringen en de federale regering gaven hun goedkeuring aan het akkoord.

In antwoord op de vragen van het Grondwettelijk Hof en de Raad van State wordt nu opnieuw een kader gevormd tot onderhandelingen over coördinaties van FM frequenties tussen de Gemeenschappen.

In dezelfde golf van samenwerking werd met de Duitstalige Gemeenschap een akkoord gesloten over het gebruik van de frequentie Brussegem 95.2 door de openbare omroep van de Duitstalige Gemeenschap.

Tevens werd in dezelfde golf tussen de Franse en de Vlaamse Gemeenschap een akkoord gesloten over het gebruik van digitale frequenties op elkaars grondgebied, ten einde de dekking in het eigen grondgebied van DAB+ uitzendingen te optimaliseren.

Beleidsopties 2019

De doelstelling voor het komende beleidsjaar is de verdere implementatie van de samenwerkingsakkoorden via de politiek-decretale weg: na advies van de sectorraad Media, na advies van de Raad van State en na het parlementaire bekrachtigingstraject zullen deze samenwerkingsakkoorden rechtskracht krijgen en kan de rust op dat vlak in het radiolandschap terugkeren.

OD 3.2. Pluriforme berichtgeving als democratisch fundament3.2.1. *Monitoring (ENA)**Beleidsrealisaties 2014-2018*

Op 31 december 2015 liep de samenwerkingsovereenkomst tussen het SteunPunt Media en de Vlaamse Overheid af. Dit belette niet dat het initiatief het Elektronisch nieuwsarchief werd verdergezet. In het belang van de continuïteit van het onderzoek en met het oog op de inhoudsanalyses die zowel voor het beleid als voor academici informatie en inzichten opleveren over de inhoud van het Vlaamse nieuws, werd ENA verder ondersteund met een projectsubsidie vanwege de Vlaamse overheid. Om overlap te vermijden, gingen het VIAA en ENA in gesprek en onderzochten zij eventuele samenwerkingsmogelijkheden. Een structurele samenwerking bleek niet mogelijk, maar beide zullen elkaar wel op de hoogte houden van elkaars werking en naar elkaar doorverwijzen indien van toepassing.

Beleidsopties 2019

Ook in 2019 kan het Elektronisch Nieuwsarchief opnieuw worden ondersteund d.m.v. een projectsubsidie. Er zal extra worden gewerkt aan de naambekendheid van ENA. Zo zal meer worden ingezet op communicatie, bijvoorbeeld middels sociale media. Voorts wil ik dat er nog meer nieuwe gebruikers worden gegenereerd en logins worden verdeeld, opdat het archief ten volle wordt benut. ENA richt zich momenteel voornamelijk op de wetenschappelijke onderzoeksgemeenschap en de Vlaamse gemeenschap. Er zal worden getracht om ook andere doelgroepen te bereiken.

3.2.2. *Opleiding op maat via de MediAcademie**Beleidsrealisaties 2014-2018*

In 2015 werd een financiële doorlichting uitgevoerd m.b.t. de uitbesteding van de middelen door de begunstigen van de betrokken projectsubsidie. Daarnaast werd eveneens een inhoudelijk onderzoek opgestart naar de impact van het project. Na het voorbereidende studiewerk, werd in 2017 gekozen voor een opdeling tussen MediAcademie Journalistiek en MediAcademie Audiovisueel. Laatstgenoemde wordt beheerd door het Sociaal Fonds voor de audiovisuele sector, Mediarte. MediAcademie Journalistiek kende een uitbreiding naar online nieuwsmedia. Zo werd Media.21 (de koepelfederatie van de onafhankelijke online nieuwsmedia) in 2017, naast de Vlaamse Nieuwsmedia, The Press/UPP (thans WE MEDIA) en MediaNetwerk Plus, de vierde partner van MediAcademie Journalistiek.

Binnen het project MediAcademie worden verschillende opleidingen georganiseerd, zowel binnen een open als gesloten aanbod, toegespitst op actuele opleidingsnoden in de sector. Het project MediAcademie biedt mensen in de mediasector de kans om zich te ontplooiën en hun talenten te ontwikkelen. Om in te spelen op de link tussen opleiding en arbeidsmarkt werd in 2017 een project voor studenten Journalistiek uitgewerkt, in samenwerking met de hogescholen en universiteiten. In september 2018 zal het studentenproject “Het Festival voor de Jonge Journalist” opnieuw plaatsvinden.

Binnen de adviesraad van de MediAcademie werd de mogelijkheid van een Sociaal Charter voor de Vlaamse Mediasector besproken. Vermits het charter niet enkel betrekking heeft op de opleidingssfeer, wordt ervoor geopteerd om de gesprekken buiten het kader van de adviesraad te voeren.

Beleidsopties 2019

In 2019 kan MediAcademie verder worden ondersteund door de Vlaamse Overheid d.m.v. het toekennen van een projectsubsidie. MediAcademie blijft fungeren als moderator van het overleg over talentmanagement, als facilitator en organisator van een opleidingsbeleid en als monitor van alles wat met opleiding te maken heeft in de audiovisuele sector. Tijdens het Burgerkabinet Media werden een aantal ideeën met betrekking tot het open opleidingsaanbod naar voren geschoven. Zo zouden bijvoorbeeld in de toekomst opleidingen kunnen georganiseerd worden rond fake news, suïcidepreventie en diversiteit. Dit wordt besproken in de adviesraad.

Wat het een Sociaal Charter voor de Vlaamse en Brusselse Mediasector betreft, zal rond de tafel worden gezeten met de verschillende relevante partijen en vertegenwoordigers om over het Charter te onderhandelen en een compromis te bereiken.

3.2.3. Belang van journalistenverenigingen en onderzoeksjournalistiek

Ik wil het belang van een pluriforme pers verder onderstrepen en ondersteunen.

VVJ*Beleidsrealisaties 2014-2018*

De Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ) is de beroepsvereniging die de professionele, sociale en intellectuele belangen van de Vlaamse beroepsjournalisten behartigt.

De taken van de VVJ vinden hun oorsprong in de wettelijke opdrachten in het kader van de erkenning van beroepsjournalisten. De VVJ en de Nederlandstalige Erkenningcommissie staan in voor de administratieve uitvoering en ondersteuning van het erkenningssysteem, wat resulteert in de uitreiking van officiële perskaarten en de implementatie van werkfaciliteiten voor professionele journalisten verbonden aan algemene nieuwsmedia.

De VVJ ijvert om een maximale dienstverlening te verlenen aan elk lid, gaande van informatie tot advies en eventueel gerechtelijke bijstand. Verder wordt aan collectieve lobbying gedaan wanneer dit tot structurele verbetering van het wettelijk statuut en de arbeidsomstandigheden kan leiden.

Meer dan vroeger hebben journalisten in spe, beginners maar ook ervaren journalisten nood aan informatie en begeleiding rond hun functie.

Om deze service te garanderen en uit te breiden heb ik de afgelopen jaren bijkomende ondersteuning toegekend aan de VVJ, in het bijzonder voor de uitbouw en het beheer van een journalistenloket. Dit loket werd inmiddels een wezenlijk onderdeel van de werking van de VVJ.

Deze verhoging bracht de steunmaatregel voor de VVJ in 2015 van 353.000 euro tot een totaal van 408.000 euro in 2018. Een deel van deze middelen is voorzien voor de Raad voor de Journalistiek. Die vervult een belangrijke rol inzake zelfregulering in de media.

Beleidsopties 2019

Ook in 2019 zal de VVJ ondersteund worden.

Fonds Pascal Decroos*Beleidsrealisaties 2014-2018*

Het Fonds Pascal Decroos voor bijzondere Journalistiek is een project van het Journalismfund.eu vzw en heeft als voornaamste taak het stimuleren van diepgravende en

bijzondere journalistiek. Dankzij het fonds kunnen journalisten werk verrichten dat zij zonder deze steun onmogelijk hadden kunnen realiseren.

Sinds 2010 bedraagt de steunmaatregel vanwege de Vlaamse overheid voor het Fonds Pascal Decroos 300.000 euro. Om het fonds meer slagkracht te geven heb ik de afgelopen jaren bijkomende middelen vrijgemaakt. In 2017 heb ik werk gemaakt van een verhoging van de steunmaatregel met 90.000 euro voor het toekennen van werkbeurzen. Vanaf dit jaar kan het fonds op een bijdrage rekenen van 400.000 euro zodat ze haar sleutelfunctie en mediumneutrale steunverstrekker voor onderzoeksjournalistiek kan blijven vervullen.

Beleidsopties 2019

Ook in 2019 zal het Fonds Pascal Decroos op mijn financiële steun kunnen rekenen. Verder ligt een verhuis van het Fonds Pascal Decroos naar het gebouw van 'de Buren' in het verschiet.

Innoverende journalistieke projecten

Beleidsrealisaties 2014-2018

Steun aan de pers moet focussen op steun aan de journalistiek. In dat opzicht heb ik de afgelopen jaren middelen voorzien voor de realisatie van specifieke, innovatieve journalistieke projecten. De projectoproepen waren erop gericht steun te verlenen aan initiatieven die gaan voor duurzame, toekomstgerichte (digitale) vernieuwing, die niet alleen de journalistieke sector, maar ook het publiek ten goede komen. Bijzondere aandacht ging naar innovatieve aspecten bij projecten die zich specifiek richten op jongeren of een andere kwetsbare doelgroep binnen de samenleving, zowel wat betreft mediamakers als mediagebruikers.

Op basis van de evaluatie en de gedachtewisselingen rond de beoogde resultaten van de oproep, heb ik in het voorjaar van 2018 besloten om de subsidies voor innoverende journalistieke projecten onder te brengen bij een nieuw fonds, namelijk het Vlaams Journalistiek Fonds (VJF), dat als bijzondere taak krijgt de journalistieke sector te versterken. Met onder meer dit initiatief wordt bijkomend antwoord geboden op de bemerkingen en aanbevelingen van het Burgerkabinet Media om in te blijven zetten op het breed toegankelijk maken van bestaande mediakanalen, mediaberichten te onderwerpen aan factchecks via een samenwerking tussen journalisten en experts, meer in te zetten op ondersteuning van burgerjournalistiek en meer aandacht te besteden aan kwetsbare doelgroepen zoals slechthorenden en slechthorenden.

Met dit fonds wordt er ook ingegaan op werkpunten die opgenomen staan in het begin 2018 opgeleverde rapport van Jo Bardoel 'Eén taal, meer stemmen' (= vergelijkend onderzoek journalistieke sector Nederland-Vlaanderen): de overheid moet journalistieke infrastructuur en innovatie ondersteunen, overheid, sector en onderwijs & onderzoek moeten samenwerken en het mediabeleid van beide landen moet op elkaar afgestemd worden.

Het Vlaams Journalistiek Fonds (VJF) fungeert onder het Journalismfund.eu vzw in samenwerking met de Vlaamse overheid en de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ). Het VJF zal hierbij garant staan voor toekomstgericht en mediumneutrale ondersteuning van onafhankelijke, kwalitatieve journalistiek. Op dit ogenblik wordt een driejarige samenwerkingsovereenkomst (2018-2020) met de partners voorbereid.

De projectoproep innovatieve journalistieke projecten is op 3 september 2018 gelanceerd. Anders dan bij de vorige oproepen zal een jury van vier onafhankelijke experts (ex-journalisten, onderzoekers, leden van journalistieke organisaties, ...) ingezet worden voor de beoordeling en zal er meer aandacht gaan naar de begeleiding en opvolging van de gehonoreerde projecten.

Beleidsopties 2019

De samenwerkingsovereenkomst voor het VJF zal dit najaar gefinaliseerd worden en ter goedkeuring op de Vlaamse regering worden gebracht.

Binnen het kader van afstemming en samenwerking met andere organisaties die actief zijn op het vlak van journalistiek en media zal in 2019 een onderzoek opgezet worden naar de optimale benutting van de beschikbare middelen voor journalistiek. Hierbij zal worden onderzocht of er een traject kan worden opgestart met als doel een verregaande structurele samenwerking op poten te zetten tussen en met de verschillende media-actoren en bestaande subsidiestromen naar de journalistieke sector. Het spreekt voor zich dat ook de werking en de taken van het nieuwe VJF hierbij onder de loop genomen zullen worden.

OD 3.3. Een nieuw project voor de publieke omroep

Het regeerakkoord en de Beleidsnota Media 2014-2019 omschreven de beleidsprioriteiten van de openbare omroep in de Vlaamse mediasector. De opdracht van de VRT werd geformuleerd in 7 strategische doelstellingen zoals die opgenomen zijn in de Beheersovereenkomst 2016- 2020.

Beleidsrealisaties 2014-2018

De beleidsrealisaties worden opgesomd via de relevante strategische doelstellingen zoals opgenomen in de beheersovereenkomst. Die strategische doelstellingen worden op hun beurt vertaald in concrete performantiemaatstaven. Het toezicht op de performantiemaatstaven gebeurt door de Vlaamse Regulator voor de Media. In zijn jaarlijkse rapporten gaat ze in detail in op het behalen van die performantiemaatstaven door de VRT. De resultaten worden telkens besproken in de commissie Media van Het Vlaams Parlement.

1. Voor iedereen relevant

De VRT voert conform de beheersovereenkomst een diversiteits- en toegankelijkheidsbeleid. De VRT bereikt een breed publiek. In 2016 werd (op weekbasis) 90,7% van de Vlaamse bevolking bereikt, in 2017: 89,4%. Het zette in op diversiteit. Van alle mensen die in beeld en aan het woord kwamen op VRT-Televisie waren:

- in 2014: 7,6% nieuwe Vlamingen, in 2015: 8,6%, in 2016: 8,0% en in 2017: 8,7%;
- in 2014: 35,3% vrouwen, in 2015: 38,0%, in 2016: 37,4% en in 2017: 38,0%;
- in 2014: 1,1% personen met een handicap, in 2015: 1,2%, in 2016: 0,9% en in 2017: 1,1%.

De diversiteit in personeelsbestand van de VRT evolueerde als volgt:

- personen met een migratie-achtergrond: 2014: 2,6%, 2015: 2,9%, 2016: 3,0%, 2017: 3,4%;
- vrouwen: 2014: 39,1%, 2015: 39,0%, 2016: 38,5%, 2017: 38,7%;
- personen met een handicap: 2014: 1,1%, 2015: 1,2%, 2016: 1,6%, 2017: 2,0%.

Voor wat betreft toegankelijkheid verwijs ik naar SD. 1.

2. informatie, cultuur en educatie zijn prioritair

De maatschappelijke opdracht van de VRT uit zich prioritair op informatie, cultuur en educatie.

De VRT zette al haar aanbodsmerken in voor een onpartijdige, onafhankelijke en betrouwbare berichtgeving. Er werd ruimte gecreëerd voor vernieuwing, met het digitale nieuwsplatform VRT NWS en de Karrewiet-app met nieuws op kindermaat. Ook via sociale media werden meer nieuwsberichten verspreid.

Sinds de start van de beheersovereenkomst zet de VRT meer in op cultuur, via een plan van aanpak dat er onder meer op gericht is om de cultuurparticipatie bij de Vlamingen aan te zwengelen. Via een horizontale aanpak moet elk aanbodsmerk meer aandacht hebben om een culturaanbod in functie van zijn doelgroep te brengen. Er werden inspanningen geleverd, de VRT heeft hierover in de commissie Media regelmatig een overzicht gebracht.

Alle VRT-platformen hadden een educatief aanbod, zowel in nieuws- en duidingsprogramma's, in algemene en specifieke programma's, in programma's voor kinderen en in een aanbod voor jongeren. Zo werkte de VRT steeds vaker samen met onderwijsinstellingen, organisaties rond kinderrechten, mediawijsheid en andere educatieve projecten.

De evolutie van het dagelijks bereik geeft een stijgende trend over de afgelopen jaren heen:

- Radio: 2014: 2.746.425 luisteraars, 2015: 2.813.730, 2016: 2.811.000, 2017: 2.852.494;
- Televisie: 2014: 2.012.000 kijkers, 2015: 1.971.964, 2016: 1.919.559, 2017: 1.841.411;
- Online: 2014: 275.999 surfers, 2015: 277.773, 2016: 270.140, 2017: 401.791.

3. publieke meerwaarde voor ontspanning en sport

De VRT bood kwaliteitsvolle ontspanning waarin ook informatieve, culturele en educatieve elementen waren opgenomen. Tegelijk maakten de merken belangrijke maatschappelijke thema's bespreekbaar. Het sportaanbod had, net zoals het ontspanningsaanbod, ook een belangrijke verbindende rol.

4. aangescherpte merkenstrategie

De publieke opdracht werd ingevuld door de aanbodsmerken die complementair waren geprofileerd. De omroep beschikte over 10 aanbodsmerken: Radio 1, Radio 2, Studio Brussel, MNM, Klara, Eén, Canvas, Ketnet, VRT NWS en Sporza.

Sinds de nieuwe beheersovereenkomst werd het koepelmerk 'VRT' ingezet om het onderscheidend karakter van het aanbod en de activiteiten van de publieke omroep te onderlijnen.

5. toekomstgericht, digitaal en innovatief

De VRT lanceerde in 2017 VRT NU, een online-platform met live-streaming en video-op-aanvraag van het televisieaanbod en video's van de radionetten. In augustus werd een eerste versie van de app gelanceerd.

Verder wordt ook meer en meer content en video's werden online verspreid en verruimde de VRT haar innovatieve rol door steeds vaker samen te werken met andere openbare omroepen, onderzoeksinstituten, universiteiten, startups en Vlaamse en internationale mediapartners.

6. versterking van het media-ecosysteem

Om zijn publieke meerwaarde te realiseren werkte de openbare omroep nauw samen met verschillende actoren in de mediasector, zoals productiehuisen, facilitaire bedrijven, het Vlaams Audiovisuele Fonds en andere mediabedrijven.

De VRT besteedde in 2014 74,5 miljoen euro aan de Vlaamse productiesector en facilitaire bedrijven, in 2015: 71,6 miljoen euro, in 2016: 75,6 miljoen euro en in 2017: 81,0 miljoen euro. (Zo werd in 2017 reeds 19,87% van de totale VRT-inkomsten besteed bij Vlaamse productiehuzen en facilitaire bedrijven.)

Media-Invest Vlaanderen is een joint-venture van de VRT en PMV die begin 2018 werd opgericht. In de toekomst wil Media-Invest investeren in startups die relevant zijn voor de Vlaamse

audiovisuele mediasector (in de eerste plaats vernieuwende contentbedrijven en innovatieve mediatechnologie-bedrijven).

De VRT ging bovendien steeds vaker samenwerkingen aan met allerhande partners in de cultuursector, de muziekwereld, de sportsector, het onderwijs, steden en gemeenten en allerlei sociale en maatschappelijke organisaties.

7. efficiënte en wendbare organisatie.

De VRT geeft via haar Toekomstplan uitvoering aan de afspraken in de beheersovereenkomst om tot een flexibele en toekomstgerichte organisatie te komen. De VRT ontwikkelde de voorbije jaren nieuwe initiatieven om de bedrijfscultuur te optimaliseren, waardoor er meer aandacht ging naar tal van HR-thema's zoals samenwerken, diversiteit, innovatie, ondernemerschap, ... ² Binnen dit kader evolueerde het personeelsbestand van 2.275,7 voltijds equivalenten in 2013 tot 2.107,8 in 2017.

Eind 2017 vond een wijziging plaats van de beheersovereenkomst 2016-2020. Voortaan is het mogelijk om personeelskosten die volledig worden gefinancierd door externe partijen alsook personeelskosten van medewerkers die ingezet worden in innovatieprojecten die een looptijd hebben van meer dan 1 jaar, buiten de toepassing van de 43,25 % grens gehouden. Het gaat over kosten die in de praktijk gedragen worden door derden en dus geen echte kost zijn voor de VRT. De definitie onder strategische doelstelling 7 in de beheersovereenkomst werd daarom aangepast.

De voorbije jaren werd het nieuwbouwproject voorbereid. Dat project zal de VRT toelaten om zich binnen een paar jaar te huisvesten in een meer duurzaam en aangepast media-gebouw van de toekomst.

Beleidsopties 2019

Beleidsmatig

In het kader van een ex-post monitoring door de Europese Commissie heeft de commissie enkele verduidelijkingen gevraagd bij bepaalde elementen van de beheersovereenkomst. Na overleg worden thans een aantal inhoudelijke aanpassingen aan de beheersovereenkomst voorbereid alsook een beperkte wijziging van het mediadecreet met betrekking tot de procedure rond nieuwe diensten.

Daarnaast zal er ook een bepaling in de BHO komen met betrekking tot het DAB+ aanbod van de VRT. VRT zendt via DAB+ uit op kanaal 12A. De VRT kan voor de looptijd van de beheersovereenkomst 2016-2020 de radioprogramma's van de bestaande hoofdmerken - Radio 1, Radio 2 (inclusief de regionale ontkoppeling), Klara, MNM, Studio Brussel - en submerken - Klara Continuo, MNM Hits en VRT NWS - uitzenden op DAB+. Dit werd nog niet specifiek bepaald in de beheersovereenkomst.

Inhoudelijk

De VRT neemt voortdurend initiatieven om die doelstellingen waar te maken. Ook in 2019 zal zij de nodige maatregelen nemen in het kader van het vervullen van haar opdracht.

*(a) Informatie, cultuur en educatie*Informatie

In 2019 zal de VRT-nieuwsdienst nagaan hoe zij nog meer kan samenwerken met de regionale televisieomroepen, o.a. op redactioneel vlak en door het delen van audiovisuele content. Enkele omroepen zijn reeds afspraken gemaakt.

VRT NWS wil de diversiteit van de Vlaamse samenleving tonen en ondersteunen door actief op zoek te gaan naar diverse gesprekspartners en experts, met een verschillende achtergrond, zoals vrouwen, nieuwe Vlamingen en personen met een beperking.

In 2017-2018 realiseerde de VRT-nieuwsdienst het 'News-NXT'-project (dat een omslag naar themaredacties over alle media heen betekende). Alle radionetten bieden nu gedifferentieerd nieuws, afgestemd op hun eigen doelpublieken. Zo wordt bijvoorbeeld ook in de periode 2019-2020 de samenwerking van de VRT-nieuwsdienst met MNM en Studio Brussel verder versterkt, met de gezamenlijke ontwikkeling van nieuwe nieuwsformats om jonge mediagebruikers te bereiken.

De VRT-nieuwsdienst staat voor de uitdaging om *Het journaal* aantrekkelijk te houden voor haar trouwe televisiepubliek maar ook om nieuwe kijkers te blijven aantrekken. Rond verschillende aspecten zoals het uitspelen van experts, nieuws op maat, de opbouw van het journaal, 'breaking news' en de verkiezingen van 2018 en 2019 zal de VRT nieuwe initiatieven nemen.

Cultuur

De VRT zet in op haar rollen als cultuurgids voor de Vlamingen en culturele stimulator van de Vlamingen, met een specifieke rol voor Klara dat in 2019 via zijn aanbod en cultuurambassadeurs nog meer de katalysator wil zijn voor een cultuuraanbod doorheen de VRT, o.a. door het doorgeven van culturele expertise (bijvoorbeeld via het cultureel overlegplatform). Op die manier wil het zijn impact op de cultuurbeleving in Vlaanderen verhogen.

Educatie

De openbare omroep blijft inzetten op de uitbreiding van de samenwerking met het onderwijs (in brede zin), na initiatieven die hij met succes heeft opgestart (zoals KLAAR (educatieve filmpjes voor het middelbaar onderwijs) en Universiteit van Vlaanderen (videoverslagen van presentaties over wetenschappelijke onderwerpen)). VRT NWS wil via content op maat van het onderwijs, ook interesse wekken bij jongeren voor het maatschappelijk relevant aanbod van de VRT. De VRT-nieuwsdienst gaat na of hij in 2019 een evenement kan uitwerken naar jongeren/scholen toe, dit in samenwerking met universiteiten en hogescholen.

(b) Digitale focus

Het VRT-merk zal (als koepelmerk) verder ingezet worden als clustering van verschillende domeinen. De VRT vertrekt vanuit een sterk eigen profiel van de verschillende aanbodsmerken, dat ook digitaal wordt doorgetrokken en een verhoogde graad van cross-linking tussen de content op de verschillende VRT-aanbodsmerken en -platformen.

Via VRT NU kan de mediagebruiker de VRT-televisiezenders live volgen en recente (en archief-)programma's bekijken op aanvraag. De beta-versie van VRT NU app wordt systematisch verbeterd zodat het helemaal tot punt kan komen.

De VRT zal verschillende pijlers inzetten voor de uitvoering van haar innovatieve opdracht.

De omroep wil de komende jaren meer samenwerken met de EBU en andere mediapartners om het VRT Sandbox-model internationale replica te geven (het MediaRoad-project). Sandbox Hub is een onderdeel hiervan, onder leiding van de VRT, en vormt een Europees netwerk van 'Sandboxes'.

VRT Startup wil in 2019 en nadien inzetten op het ontwikkelen van enerzijds nieuwe formats/concepten en anderzijds innovatieve diensten/platformen op het terrein van informatie, cultuur, educatie en ontspanning.

Open VRT is een gemeenschap van jonge, creatieve mediamakers in Vlaanderen. Het wil de komende jaren samen met de creatieve community nieuwe digitale formats en producten verkennen.

De VRT werkt met andere openbare omroepen samen in EBU-verband en binnen de Europese Horizon 2020-onderzoeksprojecten. Binnen de EBU wordt het Technologie & Innovatie werkplan 2017-2019 verder gezet rond zes thema's: gebruikservaring, multiplatform-producties, databeheer, IP-infrastructuur, online-veiligheid en omroepen & distribueren. De komende drie jaar werkt de VRT concreet samen met andere omroepen over toegankelijkheid, interactie met mediagebruikers, hybride radio, gepersonaliseerd nieuws en de verspreiding van het VRT Sandbox-model (zie hierboven).

(c) Diversiteit en toegankelijkheid

Voor personen met een beperking zal VRT, in overleg met GRIP, zoeken naar nieuwe impulsen. Tegelijk zoekt ze naar nieuwe initiatieven om haar personeelsbestand diverser te maken, vooral door jonge talenten met een diverse achtergrond in contact te brengen met de omroep.

De VRT heeft de voorbije jaren haar aanbod voor slechtzienden en slechthorenden heel wat toegankelijker gemaakt, met een aanbod met ondertiteling, Vlaamse Gebarentaal, gesproken ondertiteling en audiodescriptie. De omroep wil in 2019 focussen op het ondertitelen van haar online video-aanbod en het opdrijven van de algemene toegankelijkheid voor slechtzienden van zijn websites.

(d) Samenwerking met de mediasector

Eind dit jaar, begin 2019 zal VRT voor coproducties nieuwe basisprincipes van samenwerking uitwerken in een beleidsnota. Na de kaderovereenkomst in 2017 m.b.t. producties waarvan de VRT de enige financierder is, moet deze overeenkomst bijdragen tot meer duidelijke en duurzame afspraken tussen de productiehuisen en de VRT bij het tot stand komen van coproducties.

De VRT voert gesprekken met de distributeurs om toekomstgerichte businessmodellen te kunnen opzetten die voor beide partijen bevredigend zijn.

In 2019 volgt de eerste rapportering van de evaluatie van de samenwerkingsinitiatieven van de VRT met de mediasector zoals vermeld in de beheersovereenkomst.

(e) Efficiënte en wendbare organisatie

De VRT volgt het toekomstplan om een efficiënte organisatie te blijven en mobiliseert haar medewerkers rond een nieuwe bedrijfscultuur die er toe moet bijdragen beter te kunnen inspelen op de uitdagingen van de mediaomgeving, de efficiëntie hoog te houden en de medewerkers te blijven motiveren in hun opdrachten.

Na het verkrijgen van de nodige vergunningen, zullen de voorbereidende werken van het nieuwe omroepgebouw worden aangevat met de afbraak van het huidige parkeergebouw

en het aanleggen van een tijdelijke parking. De bestaande infrastructuur wordt in 2019 verder aangepast om de operationele continuïteit te kunnen garanderen en de impact van de werf te minimaliseren.

Aan de hand van proefopstellingen zullen in 2019 de geplande werkomgevingen uitgetest worden in de bestaande gebouwen. De VRT zal in het nieuwe gebouw de mediafaciliteiten installeren die future-proof zijn, en dit op verschillende terreinen zoals productiecentra en mediatechnologie. In samenwerking met externe deskundigen worden deze verder uitgetest.

SD 4. Transparante, effectieve en afdwingbare spelregels

OD 4.1. Een sterke regulator

Hierboven (onder SD 3/OD 3.1) werd reeds het uitvoeren van een marktanalyse en het in kaart brengen van de concentraties in de Vlaamse mediasector beschreven.

Daarnaast heeft de VRM nog enkele andere rollen te vervullen

4.1.1. Controle beheersovereenkomst VRT

Beleidsrealisaties 2014-2018

De VRM heeft jaarlijks aan de Vlaamse Minister voor Media gerapporteerd over de naleving van de performantiemaatstaven door de openbare omroep van de beheersovereenkomst met de Vlaamse Gemeenschap. Het rapport werd hierna jaarlijks in de commissie Media van het Vlaams Parlement besproken.

Beleidsopties 2019

Ook in 2019 zal de VRM vóór 1 juni een rapport inzake het werkingsjaar 2018 aan de Vlaamse Minister voor Media overmaken.

4.1.2. Signaalintegriteit

Beleidsrealisaties 2014-2018

In het kader van het decreet signaalintegriteit van 19 juli 2013 – een initiatief van het Vlaamse Parlement werd aan de VRM een bijkomende opdracht inzake bemiddeling bij conflicten hierover toegekend. Tot op heden heeft de mediasector hier nog geen beroep op gedaan.

Beleidsopties 2019

In het kader van de omzetting van de nieuwe AVMD-richtlijn zal worden nagegaan in welke mate de huidige regeling in het mediadecreet in overeenstemming is met de nieuwe AVMD-richtlijn (zie ook OD 4.2).

4.1.3. Het decreet van 21 februari 2014) en het uitvoeringsbesluit 25 april 2014 m.b.t. de regionale omroeporganisaties

Beleidsrealisaties 2014-2018

In 2015 trad de nieuwe bereikvergoedingsregeling voor de regionale omroepen op basis van bereikmeting in werking.

Om aan de specifieke situatie van een omroep waarvan het zendgebied niet homogeen is en gekenmerkt wordt door een hoog en toenemend aantal anderstaligen en nieuwe inwoners met een migratieachtergrond tegemoet te komen, werd bij het decreet van 29 juni 2018 een nieuwe regeling m.b.t. de bereikvergoeding ingevoerd. Vanaf 1 januari 2018 wordt het mogelijk voor regionale televisieomroeporganisaties waarvan het verzorgingsgebied minder dan 750.000 inwoners telt en waarvan aangenomen kan worden dat de thuistaal van een relatief hoog aandeel inwoners Frans is, om een compensatie van 100.000 euro te ontvangen van de dienstenverdelers.

Beleidsopties 2019

Het uitvoeringsbesluit tot wijziging van de berekening van de bereikvergoeding is in voorbereiding.

4.1.4. Het decreet van 17 januari 2014 en het uitvoeringsbesluit van 21 maart 2014 m.b.t. de stimuleringsregeling voor de audiovisuele sector (O.D. 4.1.)

Beleidsrealisaties 2014-2018

Een decreetwijziging in 2014 voorzag in een investeringsplicht voor de dienstenverdelers in de audiovisuele sector. De dienstenverdelers kunnen kiezen voor een financiële bijdrage aan het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) ofwel een gelijkwaardige investering in coproductieprojecten. De VRM voert de berekening van deze bijdrage uit.

Beleidsopties 2019

In 2019 zal de VRM opnieuw de bijdrage berekenen die de dienstenverdelers verschuldigd zijn voor dat jaar.

4.1.5. Aanpassing van de procedure inzake nieuwe diensten

Beleidsrealisaties 2014-2018

De wijziging van het mediadecreet van 29 juni 2018 voorziet met betrekking tot de nieuwe diensten die door de VRT worden aangeboden in sommige gevallen een specifieke procedure van goedkeuring waarbij de VRM ook een rol te spelen heeft.

Beleidsopties 2019

In het najaar zal ook deze wijziging van het mediadecreet uitgevoerd worden wat de rol van de VRM betreft. (cfr OD 3.3)

OD 4.2. Samenwerken met Europa, de federale overheid, de andere gemeenschappen en andere instanties

4.2.1. Opvolgen van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten

Beleidsrealisaties 2014-2018

Op 25 mei 2016 stelde de Europese Commissie haar voorstel tot herziening van de AVMD-richtlijn voor. De belangrijkste wijzigingen aan de AVMD-richtlijn die de Commissie voorstelde, hadden betrekking op:

- de regels die bepalen onder de bevoegdheid van welke lidstaat een omroep valt;
- versoepeling van de regels over commerciële communicatie;
- promotie van Europese audiovisuele werken;
- verbod op aanzetten tot haat en geweld;
- bescherming van minderjarigen tegen schadelijke programma's;
- videoplatformdiensten komen gedeeltelijk onder het toepassingsgebied van de AVMD-richtlijn.

In de loop van augustus en september 2016 voerde ik gesprekken met een aantal stakeholders zoals omroepen, dienstenverdelers, consumentenorganisaties, reclamesector en productiehuisen over het Commissievoorstel tot herziening van de AVMD-richtlijn.

Op 23 mei 2017 bereikte de Raad een akkoord over een compromistekst. Het Belgische standpunt, dat een compromis was tussen de gemeenschappen, was als volgt:

- akkoord over de uitbreiding van het toepassingsgebied, waarbij ook sociale mediadiensten eronder vallen voor zover de verstrekking van audiovisuele inhoud een essentieel deel van die diensten vormt;
- akkoord met de gemeenschappelijke regels betreffende aanzetten tot haat, geweld en terrorisme;
- akkoord met de harmonisering van de bepalingen over de bescherming van minderjarigen, hoewel voor België hier toch wel meer appreciatiebevoegdheid van de lidstaten mocht zijn;
- hoewel de regels inzake jurisdictie een vooruitgang zijn, is de tekst toch nog voor verbetering vatbaar;
- het is positief dat de richtlijn maatregelen bevat ter stimulering van de Europese audiovisuele productiesector.

Het akkoord in de Raad effende het pad voor de onderhandelingen met het Europees Parlement. De onderhandelingen tussen Raad, Commissie en Parlement begonnen begin juli 2017. Na ruim twee jaar onderhandelen, sinds het Commissievoorstel, is er een akkoord bereikt tussen Raad, Parlement en Commissie op 13 juni 2018. Op 2 oktober 2018 nam het Europees Parlement de richtlijn aan. De Raad zal weldra volgen.

De belangrijkste elementen in de nieuwe richtlijn zijn:

- Het land van oorsprong beginsel wordt gehandhaafd. Dit betekent dat audiovisuele mediadiensten gehouden zijn aan de regelgeving van de lidstaat van vestiging en vanuit daar in de hele Europese Unie kunnen uitzenden. In de nieuwe richtlijn worden de regels over welke lidstaat toezicht houdt over welke dienst vereenvoudigd en uitzonderingen op het beginsel worden verhelderd. Op één belangrijk punt wordt in de nieuwe richtlijn echter een uitzondering gemaakt op het land van oorsprong beginsel. Een land van bestemming (d.i. de lidstaat waarop de dienst is gericht) krijgt de mogelijkheid om een heffing op te leggen aan een lineaire of niet-lineaire aanbieder van

- mediadiensten die gevestigd is in een andere lidstaat. De inkomsten die hieruit worden gegenereerd, moeten worden geïnvesteerd in de promotie van Europese werken.
- De regels voor commerciële communicatie op televisiezenders worden gedeeltelijk versoepeld.
 - Promotie van Europese werken. De nieuwe richtlijn versterkt de verspreiding van Europese werken in vergelijking met de huidige richtlijn door nu ook video on demand aanbieders te verplichten een deel (minimaal 30%) van hun catalogus uit Europese werken te laten bestaan, gekoppeld aan een verplichting om deze werken onder de aandacht te brengen van de consument. Daarnaast krijgen lidstaten de mogelijkheid om aanbieders van mediadiensten die gevestigd zijn in een andere lidstaat, een heffing op te leggen over omzet gegenereerd in de “ontvangende” lidstaat. Aanbieders met een lage omzet of een klein publiek worden ontzien (artikel 13 van de richtlijn). Voor lineaire televisiezenders blijft het minimum percentage Europese werken 50% (artikel 16 van de richtlijn).
 - Bescherming van minderjarigen. De nieuwe richtlijn wordt strenger dan de huidige. Zo wordt de regelgeving voor de bescherming van minderjarigen voor non-lineaire diensten verzwaaard naar het niveau van lineaire diensten: video on demand-diensten moeten net als televisiezenders zorgen voor informatie over mogelijke schadelijkheid van inhoud voor minderjarigen en de toegang tot schadelijke inhoud voor minderjarigen beperken door middel van pincodes, filters e.d. Het beschermingsniveau moet proportioneel zijn aan het niveau van de mogelijke schade. Zelfregulering wordt hier uitgesloten.
 - Videoplatformdiensten. De belangrijkste vernieuwing in de AVMD-richtlijn is dat het toepassingsgebied gedeeltelijk wordt uitgebreid naar video platformdiensten. Het is een stap in de richting van een level playing field voor alle aanbieders van audiovisuele content. Een video platformdienst is in het voorstel gedefinieerd als een dienst, die bestaat uit de opslag van een grote hoeveelheid programma's of door gebruikers gegenereerde video's, waarvoor de aanbieder van het video platform geen redactionele verantwoordelijkheid draagt (bijvoorbeeld YouTube). De reikwijdte van de richtlijn wordt in het voorstel uitgebreid tot deze video platformdiensten voor de bescherming van minderjarigen, het voorkomen van haat zaaien en commerciële communicatie.
 - Onafhankelijke mediatoezichthouder. De onafhankelijkheid van nationale mediaregulators wordt verzekerd door in de nieuwe richtlijn enkele voorwaarden op te nemen voor de organisatie van de toezichthouder.
 - Een laatste nieuwheid is de opname van signaalintegriteit in de richtlijn. (cfr OD 4.1)

Het nieuwe artikel 13 van de AVMD-richtlijn bepaalt dat niet-lineaire aanbieders van mediadiensten minstens 30% van hun catalogus moeten reserveren voor Europese werken, dat deze Europese werken de nodige aandacht moeten krijgen en dat lidstaten de mogelijkheid krijgen om aanbieders van mediadiensten die gevestigd zijn in een andere lidstaat, een heffing op te leggen over omzet gegenereerd in de “ontvangende” lidstaat. Gelet op het politieke Europese akkoord van juni 2018 heb ik reeds initiatief genomen om deze regeling in Vlaanderen op korte termijn van toepassing te kunnen maken. Het nieuwe artikel 157 van het Mediadecreet, zoals goedgekeurd voor het zomerreces, zal vanaf 2019 worden toegepast (cfr. OD 3.1.)

Beleidsopties 2019

Dit najaar zal de nieuwe richtlijn worden gepubliceerd. De omzettingstermijn is vastgelegd op 21 maanden.

Wat betreft artikel 13 zijn reeds stappen ondernomen. De voorbereiding voor het bijhorende uitvoeringsbesluit wordt thans genomen (cfr. OD 3.1.).

Ik zal daarnaast onderzoeken in hoeverre de andere bepalingen van de nieuwe richtlijn nog deze of volgende legislatuur zullen worden omgezet. Mijn administratie zal hiervoor een omzettingstabel opmaken en het nodige voorbereidende werk verrichten zodat de omzetting (ook) tijdens de volgende legislatuur vlot en correct kan gebeuren.

4.2.2. Europees wetboek voor elektronische communicatie

Beleidsrealisaties 2014-2018

Een nieuw 'Europees telecomwetboek', heden bekend als Europese Elektronische Communicatie Code, werd door de Europese Commissie initieel voorgesteld in september 2016. De bestaande vier richtlijnen uit een vorig telecompakket werden samengebracht in één richtlijn. Ik heb de onderhandelingen hierover opgevolgd, in het bijzonder de aangelegenheden over het radiospectrum. De triloog hieromtrent werd in het najaar van 2017 opgestart en ondertussen zijn we in een ver gevorderd stadium terechtgekomen.

Beleidsopties 2019

Het laat zich aanzien dat in het najaar van 2018 de laatste hand aan de Code wordt gelegd met stemming in het Europees Parlement en goedkeuring door de Europese Raad tegen het jaareinde. Daarna zal de omzetting opgestart moeten worden. Ook voor dit nieuwe Europees regelgevend kader zal ik nagaan welke stappen tot omzetting ondernomen moeten worden en wat hierbij de timing is, zowel qua voorbereiding als regelgevende initiatieven.

4.2.3. Specifiek voor de VRM

European Platform of Regulatory Authorities (EPRA)

Beleidsrealisaties 2014-2018

De VRM is ook lid van het European Platform of Regulatory Authorities (EPRA), een onafhankelijk en informeel netwerk van mediaregulatoren uit 46 landen dat kennisdeling van de leden vooropstelt.

De VRM heeft in de periode 2014-2018 deelgenomen aan de werkzaamheden van EPRA. Die werkzaamheden werden opgebouwd rond een aantal thema's die in een jaarlijks werkprogramma werden opgenomen.

In 2018 waren de centrale thema's de toekomst van publieke dienstverlening in het digitale tijdperk en de regulering van politieke communicatie en uitdagingen van sociale media.

Tevens waren er werkgroepen over commerciële communicatie 2.0, grotere diversiteit binnen de media, privacy en samenwerking tussen regulatoren.

Beleidsopties 2019

In 2019 zal in het verlengde hiervan worden verder gewerkt. De VRM zal deelnemen aan de werkzaamheden die door de EPRA georganiseerd zullen worden.

European Regulators Group for Audiovisual Media Services (ERGA)

Beleidsrealisaties 2014-2018

Door beslissing C (2014) 462 van 3 februari 2014 heeft de Europese Commissie de European Regulators Group for Audiovisual Media Services (ERGA) opgericht waarvan ook de Vlaamse Regulator voor de Media lid is.

Deze groep brengt de regelgevende instanties op het gebied van audiovisuele mediadiensten bijeen om de Europese Commissie te adviseren over de uitvoering van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten van de EU.

Gedurende de periode 2014-2018 heeft ERGA in dit kader rapporten opgesteld m.b.t. de bescherming van minderjarigen, toegankelijkheid tot audiovisuele mediadiensten voor personen met een handicap, territoriale en materiële jurisdictie in een geconverteerde mediaomgeving en onafhankelijkheid van regulatoren. Tevens werd een 'digitale toolkit' aangemaakt en werd een standpunt ingenomen met betrekking tot het voorstel van Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten.

De werkzaamheden van ERGA in 2018 werden opgebouwd rond vier werkstromen:

- interne en externe pluraliteit;
- uitwisseling van ervaringen en beste praktijken;
- de uitbreiding van de materiële werkingssfeer van de AVMS-richtlijn;
- zelf- en co regulering.

Beleidsopties 2019

In 2019 zal in het verlengde hiervan worden verder gewerkt. ERGA zal op basis van de werkzaamheden die tot nu toe werden verricht de behandelde thema's verder uitdiepen.

Conferentie van Regulatoren van de elektronische-communicatiesector (CRC)

Beleidsrealisaties 2014-2018

In het kader van de marktanalyse werkt de VRM samen met een aantal regulerende instanties die samen de CRC vormen. In het kader van dat dossier en het openstellen van de kabel werd in 2014-2018 nauw samengewerkt tussen de regulatoren, voornamelijk op het niveau van de technische werkgroepen, waarin de beslissing die op 29 juni 2018 genomen werd, voorbereid werd.

Beleidsopties 2019

Ook in de tweede jaarhelft 2018 en tijdens het voorjaar 2019 voorziet de VRM een samenwerking binnen de CRC in het kader van het marktanalysedossier en de rapportering over netneutraliteit.

4.2.4. Weddip, CDMSI en andere

De WEDDIP onderhandelingen werden afgerond. (zie hiervoor OD 2.1.4) Vanuit mijn bevoegdheid blijf ik de werkzaamheden van deze Europese organen opvolgen.

SD 5. Inzetten op transversale thema's**OD 5.1. Armoede***Beleidsrealisaties 2014-2018*

Deze legislatuur werkte ik actief mee aan de uitvoering van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) 2015-2019. Zo zorgde ik ervoor dat de beheersovereenkomst 2016-2020 die ik met de VRT afsloot, waarborgt dat de openbare omroep de nodige aandacht blijft besteden aan mensen in armoede en waakt over een genuanceerde beeldvorming van specifieke doelgroepen waaronder mensen in (kans)armoede. Ook het Kenniscentrum Mediawijsheid heeft in haar werking steeds aandacht gehad voor armoede en verschillende acties rond deze problematiek ondernomen, zoals met een studiedag rond e-inclusieve processen in 2016. In oktober 2017 lanceerde het kenniscentrum de website e-inclusie.be, die nuttige informatie verschaft voor steden en gemeenten, bibliotheken, sociaal-culturele organisaties en begeleiders van openbare computerruimtes.

Beleidsopties 2019

Via de rapportering van de VRT over haar doelstellingen rond beeldvorming inzake armoede en via de initiatieven van het Kenniscentrum Mediawijsheid zal ik beleidsmatig verder bijdragen tot de bestrijding van armoede. Het kenniscentrum zal in het najaar 2019 opnieuw een inspiratiedag rond e-inclusie organiseren in het kader van de Week van de Geletterdheid. Deze studiedag zal zich richten op begeleiders van openbare computerruimtes en alle geïnteresseerde e-inclusie-actoren (OCMW's, bibliotheken, sociale huizen, Centra voor Basiseducatie, enzovoort). In 2019 zal het kenniscentrum ook twee keer een expertengroep e-inclusie organiseren in samenwerking met de VVSG. Het is om het e-inclusiebeleid in de steden en gemeenten te bevorderen, kennis en praktijken uit te wisselen en de e-inclusiekaart en -tools die werden ontwikkeld verder up te daten en te verspreiden.

OD 5.2. Diversiteit*Beleidsrealisaties 2014-2018*

In de vorige beheersovereenkomst 2012-2016 zette de VRT reeds in op diversiteit. Met de huidige beheersovereenkomst 2016-2020 die ik met de VRT afsloot, werd hier nog sterker op ingezet met de strategische doelstelling "Voor iedereen relevant". Hierin wordt bepaald dat de publieke omroep er moet zijn voor alle doelgroepen die we onderscheiden op basis van leeftijd, gender, opleidingsniveau, sociaaleconomische achtergrond, handicap, seksuele geaardheid en afkomst. Daartoe maakte de VRT een Charter Diversiteit op, met een focus op diversiteit in de beeldvorming enerzijds en diversiteit in het personeelsbestand van de VRT anderzijds. Met betrekking tot de diversiteit in de beeldvorming haalde de VRT de vooropgestelde doelstelling van 7,5% nieuwe Vlamingen (8,7% in 2017) en bijna de doelstelling van 40% vrouwen in de programma's (38% in 2017).

Beleidsopties 2019

De openbare omroep zal in 2019 blijven inzetten op diversiteit in haar organisatie, zodat iedereen zich kan herkennen in het aanbod (cf. OD 3.3). De VRT neemt het engagement om met betrekking tot de diversiteit in het personeelsbeleid extra inspanningen te leveren ten einde de streefcijfers te halen, zoals vastgelegd in de beheersovereenkomst 2016-2020. De

inspanningen van de VRT rond diversiteit sluiten goed aan bij de aanbeveling van het Burgerkabinet Media om meer aandacht te hebben voor minderheidsgroepen in de media. Ook het Kenniscentrum Mediawijsheid geeft gevolg aan deze aanbeveling en zal in 2019 goede praktijken van diversiteit in de media inventariseren en deze vervolgens meer bekend maken in samenwerking met partners.

OD 5.3. Integratiebeleid

Beleidsrealisaties 2014-2018

In 2015 verleende ik mijn medewerking aan de opmaak van het Vlaams Horizontaal Integratiebeleidsplan 2016-2019. Vanuit mijn bevoegdheid Media werden verschillende acties geformuleerd en uitgevoerd.

Beleidsopties 2019

In het kader van het Vlaams Horizontaal Integratiebeleidsplan 2016-2019 zal ik in 2019 volgende acties ondernemen en/of verderzetten:

- Binnen het project 'Nieuws in de Klas' zal meer aandacht worden besteed aan kwetsbare doelgroepen. Zo wordt het project verder ingezet in OKAN-klassen en zal het aanbod van Nieuws van in de Klas beschikbaar worden gesteld voor het buitengewoon onderwijs en volwassenen onderwijs (secundair en basiseducatie).
- De ondertitelingssteun aan private televisieomroeporganisaties wordt voortgezet
- Zoals bepaald in de nieuwe beheersovereenkomst 2016-2020 zal de VRT aandacht blijven besteden aan de aanwezigheid van personen van buitenlandse herkomst op en naast het scherm, het aantrekken van nieuw talent en aan de beeldvorming van deze doelgroep. De VRT zal ook verder concrete engagementen opnemen in het kader van het integratiepact.
- Het Kenniscentrum Mediawijsheid zal in haar werking verder aandacht hebben voor specifieke doelgroepen, waaronder bijzondere doelgroepen van het integratiebeleid. Het Kenniscentrum Mediawijsheid zal in samenwerking met de Migratiecoalitie, Porticus stichting, Tumult en Stampmedia een project uitwerken rond de perceptie van vluchtelingen en migratie in Vlaanderen.

OD 5.4. Gelijke kansen

Beleidsrealisaties 2014-2018

Ik verleende mijn actieve medewerking aan de opmaak van het Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan voor de periode 2016-2017 en 2018-2019. Vanuit mijn bevoegdheid Media werden verschillende acties geformuleerd en uitgevoerd. Tijdens het Burgerkabinet Media werd er door de deelnemers op gewezen dat er meer aandacht moet gaan naar diversiteit en mensen met een beperking in de media. Verschillende van de acties ik ondernomen heb, bieden hier een antwoord op.

Beleidsopties 2019

Vanuit het Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan zal ik in 2019 volgende acties ondernemen en/of verderzetten:

- Zoals bepaald in de beheersovereenkomst 2016-2020 zal de VRT verder inzetten op meerdere aspecten van het Vlaamse gelijkekansenbeleid; onder meer beeldvorming, personen met een handicap en toegankelijkheid.
- Nederlandstalige producties die steun krijgen van het VAF/Mediafonds moeten het beeldmateriaal toegankelijk maken d.m.v. ondertiteling en audiodescriptie.
- Ook de toegankelijkheidssteun aan particuliere televisieomroeporganisaties zal in 2019 voortgezet worden.
- Het Kenniscentrum Mediawijsheid zal in haar werking aandacht blijven hebben voor personen met een beperking en initiatieven ondernemen om de mediawijsheid van deze doelgroep te verbeteren. In 2019 zal het kenniscentrum zijn affiches 'juiste info', 'privacy online' en 'reageren op sociale media' updaten, zodat deze beter gebruikt kunnen worden door mensen met een verstandelijke beperking.
- De Expertendatabank wordt in 2019 verder gepromoot.

III. BIJLAGE: KOPPELING MET DE BEGROTING

Doelstelling		Begrotingsartikel
SD1. Aandacht voor de moderne mediagebruiker		HB0/1HB-I-2-AD/WT HB0/1HE-I-2-IC/WT HB0/1HE-I-2-ID/WT HB0/1HE-I-2-KA/WT HB0/1HE-I-2-IY/IS HB0/1HE-I-2-MY/IS
	OD1.1. Mediawijsheid als essentiële factor	HB0/1HE-I-2-IC/WT HB0/1HB-I-2-AD/WT
	OD1.2. De noodzaak van toegankelijkheid en betaalbaarheid	HB0/1HE-I-2-KA/WT HB0/1HE-I-2-IC/WT HB0/1HB-I-2-AD/WT HB0/1HE-I-2-ID/WT HB0/1HE-I-2-MY/IS HB0/1HE-I-2-IY/IS
SD2. Inzetten op digitale technologie als motor van groei en verandering		HB0/1HB-I-2-AD/WT HB0/1HE-I-2-IY/IS HB0/1HE-I-2-LY/IS
	OD2.1. Investeren in performante platformen en netwerken	HB0/1HB-I-2-AD/WT HB0/1HE-I-2-LY/IS
	OD2.2. Innoveren als antwoord op nieuwe uitdagingen	HB0/1HE-I-2-IY/IS HB0/1HB-I-2-AD/WT
SD3. Verzekeren van een divers en kwaliteitsvol aanbod		HB0/1HB-I-2-AD/WT HB0/1HE-I-2-JA/WT HB0/1HE-I-2-IC/WT HB0/1HE-I-2-IE/WT HB0/1HE-I-2-ID/WT HB0/1HE-I-2-IY/IS HB0/1HE-I-2-MY/IS HB0/1HE-I-2-LY/IS HB0/1HC-I-2-CX/IS
	OD3.1. Creëren van een bloeiend en duurzaam medialandschap	HB0/1HE-I-2-IY/IS HB0/1HE-I-2-ID/WT HB0/1HB-I-2-AD/WT HB0/1HE-I-2-LY/IS
	OD3.2. Pluriforme berichtgeving als democratisch fundament	HB0/1HC-I-2-CX/IS HB0/1HE-I-2-IC/WT HB0/1HE-I-2-IE/WT HB0/1HE-I-2-JA/WT
	OD3.3. Een nieuw project voor de publieke omroep	HB0/1HE-I-2-MY/IS
SD4. Transparante, effectieve en afdwingbare spelregels		HB0/1HE-I-2-LY/IS HB0/1HB-I-2-AD/WT
	OD4.1. Een sterke regulator	HB0/1HE-I-2-LY/IS
	OD4.2. Samenwerken met Europa en de federale overheid	HB0/1HB-I-2-AD/WT

SD5. Inzetten op transversale thema's		HB0/1HE-I-2-IC/WT HB0/1HE-I-2-MY/IS
	OD5.1. Armoede	HB0/1HE-I-2-IC/WT HB0/1HE-I-2-MY/IS
	OD5.2. Diversiteit	HB0/1HE-I-2-MY/IS
	OD5.3. Integratiebeleid	HB0/1HE-I-2-IC/WT HB0/1HE-I-2-MY/IS
	OD 5.4. Gelijke kansen	HB0/1HE-I-2-IC/WT HB0/1HE-I-2-MY/IS

IV BIJLAGE : EEN UITTREKSEL UIT DE REGELGEVINGSAGENDASD3 – Verzekeren van een divers en kwaliteitsvol aanbod**Voorwerp van decreet houdende diverse bepalingen in het beleidsveld media (minidecreet media)**

Status: voltooid (decreet van 29 juni 2018)

Duiding: enkele aanpassingen houdende implementatie van beleidskeuzes (bv. de conceptnota regionale omroepen) en houdende optimalisaties en correcties op het gebied van media

Voorontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen over de radio-omroeporganisaties van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie

Status: voltooid (decreet van 23 december 2016)

Duiding: aanpassingen aan het regelgevend kader rond radio in uitvoering van de conceptnota radio van media

Uitvoeringsbesluiten radiodecreet

Status: voltooid (besluiten van 21 april 2017 m.b.t. het frequentieplan en de procedure van erkenningen en van 5 mei 2017 houdende indeling in frequentiepakketten).

Duiding: uitvoeringsbepalingen bij het decreet van 23 december 2016 inzake radio om een erkenningsronde te kunnen starten

SD 4 – Transparante, effectieve en afdwingbare spelregels**Groenboek convergerende media en herziening AVMD-richtlijn | Evaluatie van het Mediadecreet in het kader van het Groenboek Convergerende Media en de herziening van de richtlijn Audiovisuele Mediadiensten**

Status: op schema

Duiding: de onderhandelingen over een herziening van de AVMD-richtlijn zijn afgerond. Het Europees Parlement heeft de nieuwe richtlijn aangenomen op 2 oktober 2018. De Raad zal de nieuwe richtlijn aannemen in de loop van oktober of november. De termijn voor de lidstaten om de nieuwe richtlijn om te zetten bedraagt 21 maanden.

**V BIJLAGE : OVERZICHT VAN DE WIJZE WAAROP GEVOLG WERD GEGEVEN AAN DE
RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT TIJDENS DE LOPENDE
LEGISLATUUR**
Resoluties

Resolutie betreffende de nieuwe beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (VRT) en de Vlaamse Gemeenschap van Lionel Bajart, Wilfried Vandaele, Karin Brouwers, Manuela Van Werde, Joris Poschet en Marius Meremans

De Commissie Media van het Vlaams Parlement organiseerde hoorzittingen waarin de verschillende stakeholders, wetenschappers, en ook de VRT zelf hun visie op de nieuwe beheersovereenkomst kwamen toelichten. De Sectorraad Media van de SARC bereidde een standpunt voor inzake de nieuwe beheersovereenkomst op basis van een aantal onafhankelijke studies waaronder een publieksbevraging en een stakeholderbevraging.

Al deze inspanningen worden meegenomen in de onderhandelingen over de nieuwe beheersovereenkomst 2016-2020.

Resolutie betreffende de bestrijding van gewelddadige radicalisering van Nadia Sminate, Ward Kennes, Bart Somers, Caroline Gennez en Elisabeth Meuleman

In deze resolutie werden 55 maatregelen naar voor geschoven. Elke minister rapporteert over de maatregelen uit de resolutie die tot zijn of haar bevoegdheid behoren in de respectievelijke beleidsbrieven. Aangezien er een grote overlap bestaat tussen deze resolutie en het Vlaamse actieplan ter preventie van radicaliseringsprocessen die kunnen leiden tot extremisme en terrorisme, verwijs ik voor een uitgebreide stand van zaken met betrekking tot de Vlaamse aanpak van radicalisering naar de zesmaandelijksse voorgangsrapportage over de uitvoering van het actieplan.

Resolutie betreffende de nieuwe beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (VRT) en de Vlaamse Gemeenschap van Lionel Bajart, Wilfried Vandaele, Karin Brouwers, Manuela Van Werde, Joris Poschet en Marius Meremans

Ondertussen trad de nieuwe beheersovereenkomst in werking op 1/1/2016 en werd aan de elementen uit deze resolutie implementatie gegeven, zie beleidsbrief media 2017-2018, OD3.3.

Resolutie betreffende de bestrijding van gewelddadige radicalisering van Nadia Sminate, Ward Kennes, Bart Somers, Caroline Gennez en Elisabeth Meuleman

In uitvoering van deze resolutie rapporteren de ministers over de maatregelen die ze in dit kader nemen via de beleidsbrieven en gezien dit een raakvlak heeft met het Vlaams Actieplan ter preventie van Radicalisering, worden ook zesmaandelijksse voorgangsrapportages gemaakt over de uitvoering van dat actieplan.

Resolutie betreffende het uitwerken van een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap in Vlaanderen

Een deel van de implementatie van deze resolutie gebeurde via de beleidsbrief van vorig jaar. Aanvullend hierop werd ondertussen het regelgevend kader geïmplementeerd en werd een consultancy contract afgesloten met Jacky B om het beleid te adviseren en te

begeleiden naar digitale radio-transitie. In uitvoering hiervan vond reeds een eerste ronde tafel met de spelers plaats, zie beleidsbrief 2017-2018, OD 3.1.

Moties

Motie tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Media 2014-2019 van Lionel Bajart, Wilfried Vandaele, Karin Brouwers, Cathy Coudyser, Caroline Bastiaens en Miranda Van Eetvelde

Het antwoord op bovenstaande motie is deels reeds verwerkt in de beleidsbrief 2016- 2017. De doelstellingen en acties uit de beleidsnota media worden gerealiseerd gedurende de gehele legislatuur en worden stapsgewijs geïmplementeerd. Ook via voorliggende beleidsbrief wordt verder gewerkt aan de realisatie van de doelstellingen uit de beleidsnota via de verschillende SD's en OD's.

Motie tot besluit van het op 14 januari 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de aanpak van het gewelddadige radicalisme van Nadia Sminate, Ward Kennes, Bart Somers, Yasmine Kherbache en Elisabeth Meuleman

Zie beleidsbrief 2017-2018 betreffende radicalisering.

Motie tot besluit van het op 8 juli 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 van Piet De Bruyn, Björn Anseeuw, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Freya Saeys en Katrien Schryvers

Deze motie werd verwerkt in de beleidsbrief media 2016-2017 en wordt ook behandeld onder OD 5.1 van de beleidsbrief 2017-2018.

VI BIJLAGE: INHOUDELIJKE RAPPORTERING OVER DE OPVOLGING VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF.

Niet van toepassing

VII BIJLAGE: OVERZICHT VAN DE WIJZE WAAROP GEVOLG WERD GEGEVEN AAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE WAARIN VLAAMSE DECRETEN WERDEN Vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden.

Niet van toepassing

VIII BIJLAGE : OMZETTING EU-RICHTLIJNEN**Groenboek convergerende media en herziening AVMD-richtlijn | Evaluatie van het Mediadecreet in het kader van het Groenboek Convergerende Media en de herziening van de richtlijn Audiovisuele Mediadiensten**

De onderhandelingen over een herziening van de AVMD-richtlijn zijn afgerond. Het Europees Parlement heeft de nieuwe richtlijn aangenomen op 2 oktober 2018. De Raad zal de nieuwe richtlijn vermoedelijk aannemen in de loop van oktober of november. De termijn voor de lidstaten om de nieuwe richtlijn om te zetten bedraagt 21 maanden.